

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1973 Nr. 97

A. TITEL

*Overeenkomst tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Internationale Organisatie voor Atoomenergie ter uitvoering van artikel III, eerste en vierde lid, van het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens
(met Protocol);
Brussel, 5 april 1973*

B. TEKST ¹⁾

Agreement between the Kingdom of Belgium, the Kingdom of Denmark, the Federal Republic of Germany, Ireland, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands, the European Atomic Energy Community and the International Atomic Energy Agency in implementation of Article III, (1) and (4) of the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons

Whereas the Kingdom of Belgium, the Kingdom of Denmark, the Federal Republic of Germany, Ireland, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg and the Kingdom of the Netherlands (hereinafter referred to as "the States") are signatories of the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons (hereinafter referred to as "the Treaty") opened for signature at London, Moscow and Washington on 1 July 1968 and which entered into force on 5 March 1970;

¹⁾ De Franse tekst zal in een volgend *Tractatenblad* worden geplaatst.

Recalling that pursuant to Article IV (1) of the Treaty nothing in the Treaty shall be interpreted as affecting the inalienable right of all the Parties to the Treaty to develop research, production and use of nuclear energy for peaceful purposes without discrimination and in conformity with Articles I and II of the Treaty;

Recalling that according to Article IV (2) of the Treaty all the Parties to the Treaty undertake to facilitate, and have the right to participate in, the fullest possible exchange of equipment, materials and scientific and technological information for the peaceful uses of nuclear energy;

Recalling further that under the terms of the same paragraph the Parties to the Treaty in a position to do so shall also co-operate in contributing alone or together with other States or international organisations to the further development of the applications of nuclear energy for peaceful purposes, especially in the territories of non-nuclear-weapon States Party to the Treaty;

Whereas Article III (1) of the Treaty provides that each non-nuclear-weapon State Party to the Treaty undertakes to accept safeguards, as set forth in an agreement to be negotiated and concluded with the International Atomic Energy Agency (hereinafter referred to as "the Agency") in accordance with the Statute of the Agency (hereinafter referred to as "the Statute") and the Agency's safeguards system, for the exclusive purpose of verification of the fulfilment of its obligations assumed under this Treaty with a view to preventing diversion of nuclear energy from peaceful uses to nuclear weapons or other nuclear explosive devices;

Whereas Article III (4) provides that non-nuclear-weapon States Party to the Treaty shall conclude agreements with the Agency to meet the requirements of the said Article either individually or together with other States in accordance with the Statute;

Whereas the States are Members of the European Atomic Energy Community (EURATOM) (hereinafter referred to as "the Community") and have assigned to institutions common to the European Communities regulatory, executive and judicial powers which these Institutions exercise in their own right in those areas for which they are competent and which may take effect directly within the legal systems of the Member States;

Whereas within this institutional framework, the Community has in particular the task of ensuring, through appropriate safeguards, that nuclear materials are not diverted to purposes other than those for which they were intended, and will, from the time of the entry into force of the Treaty within the territories of the States, thus be required to satisfy itself through the system of safeguards established by the EURATOM Treaty, that source and special fission-

able material in all peaceful nuclear activities within the territories of the States is not diverted to nuclear weapons or other nuclear explosive devices;

Whereas these safeguards include notification to the Community of the basic technical characteristics of nuclear facilities, maintenance and submission of operating records to permit nuclear materials accounting for the Community as a whole, inspections by officials of the Community, and a system of sanctions;

Whereas the Community has the task of establishing with other countries and with international organisations relations which may promote progress in the use of nuclear energy for peaceful purposes and is expressly authorised to assume special safeguard obligations in an agreement with a third State or an international organisation;

Whereas the Agency's international safeguards system referred to in the Treaty comprises, in particular, provisions for the submission of design information to the Agency, the maintenance of records, the submission of reports on all nuclear material subject to safeguards to the Agency, inspections carried out by the Agency's inspectors, requirements for the establishment and maintenance of a system of accounting for and control of nuclear material by a State, and measures in relation to verification of non-diversion;

Whereas the Agency, in the light of its statutory responsibilities and its relationship to the General Assembly and the Security Council of the United Nations, has the responsibility to assure the international community that effective safeguards are being applied under the Treaty;

Noting that the States which were members of the Community when they signed the Treaty, made it known on that occasion that safeguards provided for in Article III (1) of the Treaty would have to be set out in a verification agreement between the Community, the States and the Agency and defined in such a way that the rights and obligations of the States and the Community would not be affected;

Whereas the Board of Governors of the Agency (hereinafter referred to as "the Board") has approved a comprehensive set of model provisions for the structure and content of agreements between the Agency and States required in connection with the Treaty to be used as the basis for negotiating safeguards agreements between the Agency and non-nuclear-weapon States Party to the Treaty;

Whereas the Agency is authorised under Article III.A.5 of the Statute, to apply safeguards, at the request of the parties, to any bilateral or multilateral arrangement, or at the request of a State, to any of that State's activities in the field of atomic energy;

Whereas it is the desire of the Agency, the Community and the States to avoid unnecessary duplication of safeguards activities;

Now, therefore, the Agency, the Community and the States have agreed as follows:

PART I

Basic undertaking

Article 1

The States undertake, pursuant to Article III (1) of the Treaty, to accept safeguards, in accordance with the terms of this Agreement, on all source or special fissionable material in all peaceful nuclear activities within their territories, under their jurisdiction or carried out under their control anywhere, for the exclusive purpose of verifying that such material is not diverted to nuclear weapons or other nuclear explosive devices.

Application of safeguards

Article 2

The Agency shall have the right and the obligation to ensure that safeguards will be applied, in accordance with the terms of this Agreement, on all source or special fissionable material in all peaceful nuclear activities within the territories of the States, under their jurisdiction or carried out under their control anywhere for the exclusive purpose of verifying that such material is not diverted to nuclear weapons or other nuclear explosive devices.

Article 3

- (a) The Community undertakes, in applying its safeguards on source and special fissionable material in all peaceful nuclear activities within the territories of the States, to co-operate with the Agency, in accordance with the terms of this Agreement, with a view to ascertaining that such source and special fissionable material is not diverted to nuclear weapons or other nuclear explosive devices.
- (b) The Agency shall apply its safeguards, in accordance with the terms of this Agreement, in such a manner as to enable it to verify, in ascertaining that there has been no diversion of nuclear material from peaceful uses to nuclear weapons or other nuclear explosive devices, findings of the Community's system of safeguards. The Agency's verification shall include, inter alia, independent measurements and observations conducted by the Agency in accordance with the procedures specified in this Agreement. The Agency, in

its verification, shall take due account of the effectiveness of the Community's system of safeguards in accordance with the terms of this Agreement.

*Co-operation between the Agency, the Community
and the States*

Article 4

The Agency, the Community and the States shall co-operate, in so far as each party is concerned, to facilitate the implementation of the safeguards provided for in this Agreement and shall avoid unnecessary duplication of safeguards activities.

Implementation of safeguards

Article 5

The safeguards provided for in this Agreement shall be implemented in a manner designed:

- (a) To avoid hampering the economic and technological development in the Community or international co-operation in the field of peaceful nuclear activities, including international exchange of nuclear material;
- (b) To avoid undue interference in the peaceful nuclear activities in the Community, and in particular in the operation of facilities; and
- (c) To be consistent with prudent management practices required for the economic and safe conduct of nuclear activities.

Article 6

- (a) The Agency shall take every precaution to protect commercial and industrial secrets and other confidential information coming to its knowledge in the implementation of this Agreement.
- (b) (i) The Agency shall not publish or communicate to any State, organisation or person any information obtained by it in connection with the implementation of this Agreement, except that specific information relating to the implementation thereof may be given to the Board and to such Agency staff members as require such knowledge by reason of their official duties in connection with safeguards, but only to the extent necessary for the Agency to fulfil its responsibilities in implementing this Agreement;
- (ii) Summarised information on nuclear material subject to safeguards under this Agreement may be published upon decision of the Board if the States directly concerned or

the Community, in so far as either Party is individually concerned, agree thereto.

Article 7

- (a) In implementing safeguards under this Agreement, full account shall be taken of technological development in the field of safeguards, and every effort shall be made to ensure optimum cost-effectiveness and the application of the principle of safeguarding effectively the flow of nuclear material subject to safeguards under this Agreement by use of instruments and other techniques at certain strategic points to the extent that present or future technology permits.
- (b) In order to ensure optimum cost-effectiveness, use shall be made, for example, of such means as:
 - (i) Containment as a means of defining material balance areas for accounting purposes;
 - (ii) Statistical techniques and random sampling in evaluating the flow of nuclear material; and
 - (iii) Concentration of verification procedures on those stages in the nuclear fuel cycle involving the production, processing, use or storage of nuclear material from which nuclear weapons or other nuclear explosives devices could readily be made, and minimisation of verification procedures in respect of other nuclear material, on condition that this does not hamper the implementation of this Agreement.

Provision of information to the Agency

Article 8

- (a) In order to ensure the effective implementation of safeguards under this Agreement, the Community shall, in accordance with the provisions set out in this Agreement, provide the Agency with information concerning nuclear material subject to such safeguards and the features of facilities relevant to safeguarding such material.
- (b)
 - (i) The Agency shall require only the minimum amount of information and data consistent with carrying out its responsibilities under this Agreement.
 - (ii) Information pertaining to facilities shall be the minimum necessary for safeguarding nuclear material subject to safeguards under this Agreement.
- (c) If the Community so requests, the Agency shall be prepared to examine on premises of the Community design information which the Community regards as being of particular sensitivity. Such information need not be physically transmitted to

the Agency provided that it remains readily available for further examination by the Agency on premises of the Community.

Agency inspectors

Article 9

- (a)
 - (i) The Agency shall secure the consent of the Community and the States to the designation of Agency inspectors to the States;
 - (ii) If the Community, either upon proposal of a designation or at any other time after a designation has been made, objects to the designation, the Agency shall propose to the Community and the States an alternative designation or designations;
 - (iii) If, as a result of the repeated refusal of the Community to accept the designation of Agency inspectors, inspections to be conducted under this Agreement would be impeded, such refusal shall be considered by the Board, upon referral by the Director General of the Agency (hereinafter referred to as "the Director General"), with a view to its taking appropriate action.
- (b) The Community and the States concerned shall take the necessary steps to ensure that Agency inspectors can effectively discharge their functions under this Agreement.
- (c) The visits and activities of Agency inspectors shall be so arranged as:
 - (i) To reduce to a minimum the possible inconvenience and disturbance to the Community and the States and to the peaceful nuclear activities inspected; and
 - (ii) To ensure protection of industrial secrets or any other confidential information coming to the knowledge of Agency inspectors.

Privileges and immunities

Article 10

Each State shall apply to the Agency, including its property, funds and assets, and to its inspectors and other officials, performing functions under this Agreement, the relevant provisions of the Agreement on the Privileges and Immunities of the International Atomic Energy Agency.

Consumption or dilution of nuclear material

Article 11

Safeguards under this Agreement shall terminate on nuclear material upon determination by the Community and the Agency that the

material has been consumed, or has been diluted in such a way that it is no longer usable for any nuclear activity relevant from the point of view of safeguards, or has become practically irrecoverable.

Transfer of nuclear material out of the States

Article 12

The Community shall give the Agency notification of transfers of nuclear material subject to safeguards under this Agreement out of the States, in accordance with the provisions of this Agreement. Safeguards under this Agreement shall terminate on nuclear material when the recipient State has assumed responsibility therefore as provided for in this Agreement. The Agency shall maintain records indicating each transfer and, where applicable, the re-application of safeguards to the transferred nuclear material.

Provisions relating to nuclear material to be used in non-nuclear activities

Article 13

Where nuclear material subject to safeguards under this Agreement is to be used in non-nuclear activities, such as the production of alloys or ceramics, the Community shall agree with the Agency, before the material is so used, on the circumstances under which the safeguards under this Agreement on such material may be terminated.

Non-application of safeguards to nuclear material to be used in non-peaceful activities

Article 14

If a State intends to exercise its discretion to use nuclear material which is required to be safeguarded under this Agreement in a nuclear activity which does not require the application of safeguards under this Agreement, the following procedures shall apply:

- (a) The Community and the State shall inform the Agency of the activity, and the State shall make it clear:
 - (i) That the use of the nuclear material in a non-prescribed military activity will not be in conflict with an undertaking the State may have given and in respect of which Agency safeguards apply, that the material will be used only in a peaceful nuclear activity; and
 - (ii) That during the period of non-application of safeguards under this Agreement the nuclear material will not be used for the production of nuclear weapons or other nuclear explosive devices;

- (b) The Agency and the Community shall make an arrangement so that, only while the nuclear material is in such an activity, the safeguards provided for in this Agreement will not be applied. The arrangement shall identify, to the extent possible, the period or circumstances during which such safeguards will not be applied. In any event, the safeguards provided for in this Agreement shall apply again as soon as the nuclear material is reintroduced into a peaceful nuclear activity. The Agency shall be kept informed of the total quantity and composition of such material in the State or in the States concerned and of any transfer of such material out of that State or those States; and
- (c) Each arrangement shall be made in agreement with the Agency. Such agreement shall be given as promptly as possible and shall relate only to such matters as, inter alia, temporal and procedural provisions and reporting arrangements, but shall not involve any approval or classified knowledge of the military activity or relate to the use of the nuclear material therein.

Finance

Article 15

The Agency, the Community and the States will bear the expenses incurred by each of them in implementing their respective responsibilities under this Agreement. However, if the Community, the States or persons under their jurisdiction, incur extraordinary expenses as a result of a specific request by the Agency, the Agency shall reimburse such expenses provided that it has agreed in advance to do so. In any case, the Agency shall bear the cost of any additional measuring or sampling which Agency inspectors may request.

Third party liability for nuclear damage

Article 16

The Community and the States shall ensure that any protection against third party liability in respect of nuclear damage, including any insurance or other financial security which may be available under their laws or regulations shall apply to the Agency and its officials for the purpose of the implementation of this Agreement, in the same way as that protection applies to nationals of the States.

International responsibility

Article 17

Any claim by the Community or a State against the Agency or by the Agency against the Community or a State in respect of any

damage resulting from the implementation of safeguards under this Agreement, other than damage arising out of a nuclear incident, shall be settled in accordance with international law.

Measures in relation to verification of non-diversion

Article 18

If the Board, upon report of the Director General, decides that an action by the Community or a State, in so far as either Party is individually concerned, is essential and urgent in order to ensure verification that nuclear material subject to safeguards under this Agreement is not diverted to nuclear weapons or other nuclear explosive devices, the Board may call upon the Community or that State to take the required action without delay, irrespective of whether procedures have been invoked pursuant to Article 22 for the settlement of a dispute.

Article 19

If the Board, upon examination of relevant information reported to it by the Director General, finds that the Agency is not able to verify that there has been no diversion of nuclear material required to be safeguarded under this Agreement, to nuclear weapons or other nuclear explosive devices, it may make the reports provided for in Article XII (C) of the Statute and may also take, where applicable, the other measures provided for in that paragraph. In taking such action, the Board shall take account of the degree of assurance provided by the safeguards measures that have been applied and shall offer the Community or the State, in so far as either Party is individually concerned, every reasonable opportunity to furnish the Board with any necessary reassurance.

Interpretation and application of the Agreement and settlement of disputes

Article 20

At the request of the Agency, the Community or a State, there shall be consultations about any question arising out of the interpretation or application of this Agreement.

Article 21

The Community and the States shall have the right to request that any question arising out of the interpretation or application of this Agreement be considered by the Board. The Board shall invite the Community and the State concerned to participate in the discussion of any such question by the Board.

Article 22

Any dispute arising out of the interpretation or application of this Agreement except a dispute with regard to a finding by the Board under Article 19 or an action taken by the Board pursuant to such a finding, which is not settled by negotiation or another procedure agreed to by the Agency, the Community and the States shall, at the request of any one of them, be submitted to an arbitral tribunal composed of five arbitrators. The Community and the States shall designate two arbitrators and the Agency shall also designate two arbitrators, and the four arbitrators so designated shall elect a fifth, who shall be the Chairman. If, within thirty days of the request for arbitration, the Community and the States, or the Agency, have not designated two arbitrators each, the Community or the Agency may request the President of the International Court of Justice to appoint these arbitrators. The same procedure shall apply if, within thirty days of the designation or appointment of the fourth arbitrator, the fifth arbitrator has not been elected. A majority of the members of the arbitral tribunal shall constitute a quorum, and all decisions shall require the concurrence of at least three arbitrators. The arbitral procedure shall be fixed by the tribunal. The decisions of the tribunal shall be binding on the Agency, the Community, and the States concerned.

Accession

Article 23

- (a) This Agreement shall come into force for non-nuclear-weapon States Party to the Treaty which become Members of the Community, upon:
 - (i) Notification to the Agency by the State concerned that its procedures with respect to the coming into force of this Agreement have been completed; and
 - (ii) Notification to the Agency by the Community that it is in a position to apply its safeguards in respect of that State for the purposes of this Agreement.
- (b) Where the State concerned has concluded other agreements with the Agency for the application of Agency safeguards, upon the coming into force of this Agreement for that State, the application of Agency safeguards under such agreements shall be suspended while this Agreement is in force; provided, however, that the State's undertaking in those agreements not to use items which are subject thereto in such a way as to further any military purpose shall continue to apply.

Amendment of the Agreement

Article 24

- (a) The Agency, the Community and the States shall, at the request of any one of them, consult on amendment to this Agreement.
- (b) All amendments shall require the agreement of the Agency, the Community and the States.
- (c) The Director General shall promptly inform all Member States of the Agency of any amendment to this Agreement.

Entry into force and duration

Article 25

- (a) This Agreement shall enter into force on the date upon which the Agency receives from the Community and the States written notification that their own requirements for entry into force have been met. The Director General shall promptly inform all Member States of the Agency of the entry into force of this Agreement.
- (b) This Agreement shall remain in force as long as the States are parties to the Treaty.

Protocol

Article 26

The Protocol attached to this Agreement shall be an integral part thereof. The term "Agreement" as used in this instrument means the Agreement and the Protocol together.

PART II*Introduction*

Article 27

The purpose of this part of the Agreement is to specify, as required, the procedures to be applied in the implementation of the safeguards provisions of Part I.

Objective of safeguards

Article 28

The objective of the safeguards procedures set forth in this Agreement is the timely detection of diversion of significant quantities of nuclear material from peaceful nuclear activities to the manufacture of nuclear weapons or of other nuclear explosive devices or for purposes unknown, and deterrence of such diversion by the risk of early detection.

Article 29

For the purpose of achieving the objective set forth in Article 28, material accountancy shall be used as a safeguards measure of fundamental importance, with containment and surveillance as important complementary measures.

Article 30

The technical conclusion of the Agency's verification activities shall be a statement, in respect of each material balance area, of the amount of material unaccounted for over a specific period, and giving the limits of accuracy of the amounts stated.

The Community's system of safeguards

Article 31

Pursuant to Article 3, the Agency, in carrying out its verification activities, shall make full use of the Community's system of safeguards.

Article 32

The Community's system of accounting for and control of nuclear material under this Agreement shall be based on a structure of material balance areas. The Community, in applying its safeguards, will make use of and, to the extent necessary, make provision for, as appropriate and specified in the Subsidiary Arrangements such measures as:

- (a) A measurement system for the determination of the quantities of nuclear material received, produced, shipped, lost or otherwise removed from inventory, and the quantities on inventory;
- (b) The evaluation of precision and accuracy of measurements and the estimation of measurement uncertainty;
- (c) Procedures for identifying, reviewing and evaluating differences in shipper/receiver measurements;
- (d) Procedures for taking a physical inventory;
- (e) Procedures for the evaluation of accumulations of unmeasured inventory and unmeasured losses;
- (f) A system of records and reports showing, for each material balance area, the inventory of nuclear material and the changes in that inventory including receipts into and transfers out of the material balance area;
- (g) Provisions to ensure that the accounting procedures and arrangements are being operated correctly; and
- (h) Procedures for the provision of reports to the Agency in accordance with Articles 59 to 65 and 67 to 69.

Article 33

Safeguards under this Agreement shall not apply to material in mining or ore processing activities.

Article 34

- (a) When any material containing uranium or thorium which has not reached the stage of the nuclear fuel cycle described in paragraph (c) is directly or indirectly exported to a non-nuclear-weapon State not Party to this Agreement, the Community shall inform the Agency of its quantity, composition and destination, unless the material is exported for specifically non-nuclear purposes;
- (b) When any material containing uranium or thorium which has not reached the stage of the nuclear fuel cycle described in paragraph (c) is imported into the States, the Community shall inform the Agency of its quantity and composition, unless the material is imported for specifically non-nuclear purposes; and
- (c) When any nuclear material of a composition and purity suitable for fuel fabrication or for isotopic enrichment leaves the plant or the process stage in which it has been produced, or when such nuclear material, or any other nuclear material produced at a later stage in the nuclear fuel cycle, is imported into the States, the nuclear material shall become subject to the other safeguards procedures specified in this Agreement.

Termination of safeguards

Article 35

- (a) Safeguards under this Agreement shall terminate on nuclear material, under the conditions set forth in Article 11. Where the conditions of that Article are not met, but the Community considers that the recovery of nuclear material subject to safeguards under this Agreement from residues is not for the time being practicable or desirable, the Agency and the Community shall consult on the appropriate safeguards measures to be applied.
- (b) Safeguards under this Agreement shall terminate on nuclear material, under the conditions set forth in Article 13, provided that the Agency and the Community agree that such nuclear material is practicably irrecoverable.

Exemptions from safeguards

Article 36

At the request of the Community, the Agency shall exempt nuclear material from safeguards under this Agreement, as follows:

- (a) Special fissionable material, when it is used in gram quantities or less as a sensing component in instruments;
- (b) Nuclear material, when it is used in non-nuclear activities in accordance with Article 13, if such nuclear material is recoverable; and
- (c) Plutonium with an isotopic concentration of plutonium-238 exceeding 80%.

Article 37

At the request of the Community the Agency shall exempt from safeguards under this Agreement nuclear material that would otherwise be subject to such safeguards, provided that the total quantity of nuclear material which has been exempted in the States in accordance with this Article may not at any time exceed:

- (a) One kilogram in total of special fissionable material, which may consist of one or more of the following:
 - (i) Plutonium;
 - (ii) Uranium with an enrichment of 0.2 (20%) and above, taken account of by multiplying its weight by its enrichment; and
 - (iii) Uranium with an enrichment below 0.2 (20%) and above that of natural uranium, taken account of by multiplying its weight by five times the square of its enrichment;
- (b) Ten metric tons in total of natural uranium and depleted uranium with an enrichment above 0.005 (0.5%);
- (c) Twenty metric tons of depleted uranium with an enrichment of 0.005 (0.5%) or below; and
- (d) Twenty metric tons of thorium;
or such greater amounts as may be specified by the Board for uniform application.

Article 38

If exempted nuclear material is to be processed or stored together with nuclear material subject to safeguards under this Agreement, provision shall be made for the re-application of such safeguards thereto.

Subsidiary Arrangements

Article 39

The Community shall make Subsidiary Arrangements with the Agency which shall specify in detail, to the extent necessary to permit the Agency to fulfil its responsibilities under this Agreement in an effective and efficient manner, how the procedures laid down in this Agreement are to be applied. The Subsidiary Arrangements may be extended or changed by agreement between the Agency and the Community without amendment of this Agreement.

Article 40

The Subsidiary Arrangements shall enter into force at the same time as, or as soon as possible after, the entry into force of this Agreement. The Agency, the Community and the States shall make every effort to achieve their entry into force within ninety days of the entry into force of this Agreement; an extension of that period shall require agreement between the Agency, the Community and the States. The Community shall provide the Agency promptly with the information required for completing the Subsidiary Arrangements. Upon the entry into force of this Agreement, the Agency shall have the right to apply the procedures laid down therein in respect of the nuclear material listed in the inventory provided for in Article 41, even if the Subsidiary Arrangements have not yet entered into force.

Inventory

Article 41

On the basis of the initial report referred to in Article 62, the Agency shall establish a unified inventory of all nuclear material in the States subject to safeguards under this Agreement, irrespective of its origin, and shall maintain this inventory on the basis of subsequent reports and of the results of its verification activities. Copies of the inventory shall be made available to the Community at intervals to be agreed.

*Design information**General provisions*

Article 42

Pursuant to Article 8, design information in respect of existing facilities shall be provided to the Agency by the Community during the discussion of the Subsidiary Arrangements. The time limits for the provision of design information in respect of the new facilities shall be specified in the Subsidiary Arrangements and such information shall be provided as early as possible before nuclear material is introduced into a new facility.

Article 43

The design information to be provided to the Agency shall include, in respect of each facility, when applicable:

- (a) The identification of the facility, stating its general character, purpose, nominal capacity and geographic location, and the name and address to be used for routine business purposes;
- (b) A description of the general arrangement of the facility with reference, to the extent feasible, to the form, location and flow of nuclear material and to the general layout of important items of equipment which use, produce or process nuclear material;
- (c) A description of features of the facility relating to material accountancy, containment and surveillance; and
- (d) A description of the existing and proposed procedures at the facility for nuclear material accountancy and control, with special reference to material balance areas established by the operator, measurements of flow and procedures for physical inventory taking.

Article 44

Other information relevant to the application of safeguards under this Agreement shall also be provided to the Agency in respect of each facility, if so specified in the Subsidiary Arrangements. The Community shall provide the Agency with supplementary information on the health and safety procedures which the Agency shall observe and with which Agency inspectors shall comply at the facility.

Article 45

The Agency shall be provided by the Community with design information in respect of a modification relevant for purposes of safeguards under this Agreement, for examination, and shall be informed of any change in the information provided to it under Article 44, sufficiently in advance for the safeguards procedures to be applied under this Agreement to be adjusted when necessary.

Article 46

Purpose of examination of design information

The design information provided to the Agency shall be used for the following purposes:

- (a) To identify the features of facilities and nuclear material relevant to the application of safeguards to nuclear material in sufficient detail to facilitate verification;
- (b) To determine material balance areas to be used for accounting purposes under this Agreement and to select those strategic

points which are key measurement points and which will be used to determine flow and inventory of nuclear material; in determining such material balance areas the following criteria shall, inter alia, be used:

- (i) The size of the material balance area shall be related to the accuracy with which the material balance can be established;
 - (ii) In determining the material balance area advantage shall be taken of any opportunity to use containment and surveillance to help ensure the completeness of flow measurements and thereby to simplify the application of safeguards and to concentrate measurement efforts at key measurement points;
 - (iii) A special material balance area may be established at the request of the Community or of the State concerned around a process step involving commercially sensitive information;
- (c) To establish the nominal timing and procedures for taking of physical inventory of nuclear material for accounting purposes under this Agreement;
 - (d) To establish the records and reports requirements and records evaluation procedures;
 - (e) To establish requirements and procedures for verification of the quantity and location of nuclear material; and
 - (f) To select appropriate combinations of containment and surveillance methods and techniques and the strategic points at which they are to be applied.

The results of the examination of the design information, as agreed upon between the Agency and the Community, shall be included in the Subsidiary Arrangements.

Article 47

Re-examination of design information

Design information shall be re-examined in the light of changes in operating conditions, of developments in safeguards technology or of the experience in the application of verification procedures, with a view to modifying action taken pursuant to Article 46.

Article 48

Verification of design information

The Agency, in co-operation with the Community and the State concerned may send inspectors to facilities to verify the design information provided to the Agency pursuant to Articles 42 to 45 for the purposes stated in Article 46.

*Information in respect of nuclear
material outside facilities*

Article 49

The Agency shall be provided by the Community with the following information when nuclear material is to be customarily used outside facilities, as applicable:

- (a) A general description of the use of the nuclear material, its geographic location, and the user's name and address for routine business purposes; and
- (b) A general description of the existing and proposed procedures for nuclear material accountancy and control, as specified in the Subsidiary Arrangements.

The Agency shall be informed by the Community, on a timely basis, of any change in the information provided to it under this Article.

Article 50

The information provided to the Agency pursuant to Article 49 may be used, to the extent relevant, for the purposes set out in Article 46 (b) to (f).

*Records system
General provisions*

Article 51

The Community shall arrange that records are kept in respect of each material balance area. The records to be kept shall be described in the Subsidiary Arrangements.

Article 52

The Community shall make arrangements to facilitate the examination of records by Agency inspectors, particularly if the records are not kept in English, French, Russian or Spanish.

Article 53

Records shall be retained for at least five years.

Article 54

Records shall consist, as appropriate, of:

- (a) Accounting records of all nuclear material subject to safeguards under this Agreement; and
- (b) Operating records for facilities containing such nuclear material.

Article 55

The system of measurements on which the records used for the preparation of reports are based shall either conform to the latest international standards or be equivalent in quality to such standards.

Accounting records

Article 56

The accounting records shall set forth the following in respect of each material balance area:

- (a) All inventory changes, so as to permit a determination of the book inventory at any time;
- (b) All measurement results that are used for determination of the physical inventory; and
- (c) All adjustments and corrections that have been made in respect of inventory changes, book inventories and physical inventories.

Article 57

For all inventory changes and physical inventories the records shall show, in respect of each batch of nuclear material: material identification, batch data and source data. The records shall account for uranium, thorium and plutonium separately in each batch of nuclear material. For each inventory change, the date of the inventory change and, when appropriate, the originating material balance area and the receiving material balance area or the recipient, shall be indicated.

Article 58

Operating records

The operating records shall set forth, as appropriate, in respect of each material balance area:

- (a) Those operating data which are used to establish changes in the quantities and composition of nuclear material;
- (b) The data obtained from the calibration of tanks and instruments and from sampling and analyses, the procedures to control the quality of measurements and the derived estimates of random and systematic error;
- (c) A description of the sequence of the actions taken in preparing for, and in taking, a physical inventory, in order to ensure that it is correct and complete; and
- (d) A description of the actions taken in order to ascertain the cause and magnitude of any accidental or unmeasured loss that might occur.

Reports system
General provisions

Article 59

The Community shall provide the Agency with reports as detailed in Articles 60 to 65 and 67 to 69 in respect of nuclear material subject to safeguards under this Agreement.

Article 60

Reports shall be made in English, French, Russian or Spanish, except as otherwise specified in the Subsidiary Arrangements.

Article 61

Reports shall be based on the records kept in accordance with Articles 51 to 58 and shall consist, as appropriate, of accounting reports and special reports.

Accounting reports

Article 62

The Agency shall be provided by the Community with an initial report on all nuclear material subject to safeguards under this Agreement. The initial report shall be dispatched to the Agency within thirty days of the last day of the calendar month in which this Agreement enters into force, and shall reflect the situation as of the last day of that month.

Article 63

The Community shall provide the Agency with the following accounting reports for each material balance area:

- (a) Inventory change reports showing all changes in the inventory of nuclear material. The reports shall be dispatched as soon as possible and in any event within the time limits specified in the Subsidiary Arrangements; and
- (b) Material balance reports showing the material balance based on a physical inventory of nuclear material actually present in the material balance area. The reports shall be dispatched as soon as possible and in any event within the time limits specified in the Subsidiary Arrangements.

The reports shall be based on data available as of the date of reporting and may be corrected at a later date, as required.

Article 64

Inventory change reports shall specify identification and batch data for each batch of nuclear material, the date of the inventory change and, as appropriate, the originating material balance area and

the receiving material balance area or the recipient. These reports shall be accompanied by concise notes:

- (a) Explaining the inventory changes, on the basis of the operating data contained in the operating records provided for under Article 58 (a); and
- (b) Describing, as specified in the Subsidiary Arrangements, the anticipated operational programme, particularly the taking of a physical inventory.

Article 65

The Community shall report each inventory change adjustment and correction, either periodically in a consolidated list or individually. Inventory changes shall be reported in terms of batches. As specified in the Subsidiary Arrangements, small changes in inventory of nuclear material, such as transfers of analytical samples, may be combined in one batch and reported as one inventory change.

Article 66

The Agency shall provide the Community, for the use of the interested parties, with semi-annual statements of book inventory of nuclear material subject to safeguards under this Agreement, for each material balance area, as based on the inventory change reports for the period covered by each such statement.

Article 67

Material balance reports shall include the following entries unless otherwise agreed by the Agency and the Community:

- (a) Beginning physical inventory;
- (b) Inventory changes (first increases, then decreases);
- (c) Ending book inventory;
- (d) Shipper/receiver differences;
- (e) Adjusted ending book inventory;
- (f) Ending physical inventory; and
- (g) Material unaccounted for.

A statement of the physical inventory, listing all batches separately and specifying material identification and batch data for each batch, shall be attached to each material balance report.

Article 68

Special reports

The Community shall make special reports without delay:

- (a) If any unusual incident or circumstances lead the Community to believe that there is or may have been loss of nuclear

material that exceeds the limits specified for this purpose in the Subsidiary Arrangements; or

- (b) If the containment has unexpectedly changed from that specified in the Subsidiary Arrangements to the extent that unauthorized removal of nuclear material has become possible.

Article 69

Amplification and clarification of reports

If the Agency so requests, the Community shall provide it with amplifications or clarifications of any report, in so far as relevant for the purpose of safeguards under this Agreement.

Inspections

Article 70

General provisions

The Agency shall have the right to make inspections as provided for in this Agreement.

Purpose of inspections

Article 71

The Agency may make ad hoc inspections in order to:

- (a) Verify the information contained in the initial report on the nuclear material subject to safeguards under this Agreement and identify and verify changes in the situation which have occurred between the date of the initial report and the date of the entry into force of the Subsidiary Arrangements in respect of a given facility; and
- (b) Identify, and if possible verify the quantity and composition of nuclear material subject to safeguards under this Agreement in accordance with Articles 93 and 96, before its transfer out of or upon its transfer into the States except for transfers within the Community.

Article 72

The Agency may make routine inspections in order to:

- (a) verify that reports are consistent with records;
- (b) verify the location, identity, quantity and composition of all nuclear material subject to safeguards under this Agreement; and
- (c) verify information on the possible causes of material unaccounted for, shipper/receiver differences and uncertainties in the book inventory.

Article 73

Subject to the procedures laid down in Article 77, the Agency may make special inspections:

- (a) In order to verify the information contained in special reports; or
- (b) If the Agency considers that information made available by the Community including explanations from the Community and information obtained from routine inspections, is not adequate for the Agency to fulfil its responsibilities under this Agreement.

An inspection shall be deemed to be special when it is either additional to the routine inspection effort provided for in this Agreement or involves access to information or locations in addition to the access specified in Article 76 for ad hoc and routine inspections, or both.

Scope of inspections

Article 74

For the purposes specified in Articles 71 to 73, the Agency may:

- (a) Examine the records kept pursuant to Articles 51 to 58;
- (b) Make independent measurements of all nuclear material subject to safeguards under this Agreement;
- (c) Verify the functioning and calibration of instruments and other measuring and control equipment;
- (d) Apply and make use of surveillance and containment measures; and
- (e) Use other objective methods which have been demonstrated to be technically feasible.

Article 75

Within the scope of Article 74, the Agency shall be enabled:

- (a) To observe that samples at key measurement points for material balance accountancy are taken in accordance with procedures which produce representative samples, to observe the treatment and analysis of the samples and to obtain duplicates of such samples;
- (b) To observe that the measurements of nuclear material at key measurement points for material balance accountancy are representative, and to observe the calibration of the instruments and equipment involved;
- (c) To make arrangements with the Community and to the extent necessary with the State concerned that, if necessary:
 - (i) Additional measurements are made and additional samples taken for the Agency's use;

- (ii) The Agency's standard analytical samples are analysed;
 - (iii) Appropriate absolute standards are used in calibrating instruments and other equipment; and
 - (iv) Other calibrations are carried out;
- (d) To arrange to use its own equipment for independent measurement and surveillance, and if so agreed and specified in the Subsidiary Arrangements to arrange to install such equipment;
 - (e) To apply its seals and other identifying and tamper-indicating devices to containments, if so agreed and specified in the Subsidiary Arrangements; and
 - (f) To make arrangements with the Community or the State concerned for the shipping of samples taken for the Agency's use.

Access for inspections

Article 76

- (a) For the purposes specified in Article 71 (a) and until such time as the strategic points have been specified in the Subsidiary Arrangements, the Agency inspectors shall have access to any location where the initial report or any inspections carried out in connection with it indicate that nuclear material subject to safeguards under this Agreement is present;
- (b) Or the purposes specified in Article 71 (b) the Agency inspectors shall have access to any location of which the Agency has been notified in accordance with Articles 92 (d) (iii) or 95 (d) (iii);
- (c) For the purposes specified in Article 72 the inspectors shall have access only to the strategic points specified in the Subsidiary Arrangements and to the records maintained pursuant to Articles 51 to 58; and
- (d) In the event of the Community concluding that any unusual circumstances require extended limitations on access by the Agency, the Community and the Agency shall promptly make arrangements with a view to enabling the Agency to discharge its safeguards responsibilities in the light of these limitations. The Director General shall report each such arrangement to the Board.

Article 77

In the circumstances which may lead to special inspections for the purposes specified in Article 73 the Community and the Agency shall consult forthwith. As a result of such consultations the Agency may:

- (a) Make inspections in addition to the routine inspection effort provided for in this Agreement; and

- (b) Obtain access, in agreement with the Community, to information or locations in addition to those specified in Article 76. Any disagreement shall be resolved in accordance with Articles 21 and 22. In case action by the Community or a State, in so far as either party is individually concerned, is essential and urgent, Article 18 shall apply.

Frequency and intensity of routine inspections

Article 78

The number, intensity and duration of routine inspections, applying optimum timing, shall be kept to the minimum consistent with the effective implementation of the safeguards procedures set forth in this Agreement, and optimum and most economical use of available inspection resources under the Agreement shall be made.

Article 79

The Agency may carry out one routine inspection per year in respect of facilities and material balance areas outside facilities with a content or annual throughput, whichever is greater, of nuclear material not exceeding five effective kilograms.

Article 80

The number, intensity, duration, timing and mode of routine inspections in respect of facilities with a content or annual throughput of nuclear material exceeding five effective kilograms shall be determined on the basis that in the maximum or limiting case the inspection regime shall be no more intensive than is necessary and sufficient to maintain continuity of knowledge of the flow and inventory of nuclear material, and the maximum routine inspection effort in respect of such facilities shall be determined as follows:

- (a) For reactors and sealed storage installations the maximum total of routine inspection per year shall be determined by allowing one sixth of a man-year of inspection for each such facility;
- (b) For facilities, other than reactors or sealed storage installations, involving plutonium or uranium enriched to more than 5%, the maximum total of routine inspection per year shall be determined by allowing for each such facility $30 \times \sqrt{E}$ man-days of inspection per year, where E is the inventory or annual throughput of nuclear material, whichever is greater, expressed in effective kilograms. The maximum established for any such facility shall not, however, be less than 1.5 man-years of inspection; and

- (c) For facilities not covered by paragraphs (a) or (b), the maximum total of routine inspection per year shall be determined by allowing for each such facility one third of a man-year of inspection plus $0.4 \times E$ man-days of inspection per year, where E is the inventory or annual throughput of nuclear material, whichever is greater, expressed in effective kilograms.

The Parties to this Agreement may agree to amend the figures for the maximum inspection effort specified in this Article, upon determination by the Board that such amendment is reasonable.

Article 81

Subject to Articles 78 to 80 the criteria to be used for determining the actual number, intensity, duration, timing and mode of routine inspections in respect of any facility shall include:

- (a) *The form of the nuclear material*, in particular, whether the nuclear material is in bulk form or contained in a number of separate items; its chemical composition and, in the case of uranium, whether it is of low or high enrichment; and its accessibility;
- (b) *The effectiveness of the Community's safeguards*, including the extent to which the operators of facilities are functionally independent of the Community's safeguards; the extent to which the measures specified in Article 32 have been implemented by the Community; the promptness of reports provided to the Agency; their consistency with the Agency's independent verification; and the amount and accuracy of the material unaccounted for, as verified by the Agency;
- (c) *Characteristics of the nuclear fuel cycle in the States*, in particular, the number and types of facilities containing nuclear material subject to safeguards under this Agreement, the characteristics of such facilities relevant to safeguards under this Agreement, notably the degree of containment; the extent to which the design of such facilities facilitates verification of the flow and inventory of nuclear material; and the extent to which information from different material balance areas can be correlated;
- (d) *International interdependence*, in particular, the extent to which nuclear material is received from or sent to other States for use or processing; any verification activities by the Agency in connection therewith; and the extent to which the nuclear activities in each State are interrelated with those in other States; and
- (e) *Technical developments in the field of safeguards*, including the use of statistical techniques and random sampling in evaluating the flow of nuclear material.

Article 82

The Agency and the Community shall consult if the latter considers that the inspection effort is being deployed with undue concentration on particular facilities.

Notice of inspections

Article 83

The Agency shall give advance notice to the Community and to the States concerned before arrival of Agency inspectors at facilities or material balance areas outside facilities, as follows:

- (a) for ad hoc inspections pursuant to Article 71 (b), at least 24 hours; for those pursuant to Article 71 (a) as well as the activities provided for in Article 48, at least one week;
- (b) for special inspections pursuant to Article 73, as promptly as possible after the Agency and the Community have consulted as provided for in Article 77, it being understood that notification of arrival normally will constitute part of the consultations; and
- (c) for routine inspections pursuant to Article 72, at least 24 hours in respect of the facilities referred to in Article 80 (b) and sealed storage installations containing plutonium or uranium enriched to more than 5%, and one week in all other cases.

Such notice of inspections shall include the names of the Agency inspectors and shall indicate the facilities and the material balance areas outside facilities to be visited and the period during which they will be visited. If the Agency inspectors are to arrive from outside the States, the Agency shall also give advance notice of the place and time of their arrival in the States.

Article 84

Notwithstanding the provisions of Article 83, the Agency may, as a supplementary measure, carry out without advance notification a portion of the routine inspections pursuant to Article 80 in accordance with the principle of random sampling. In performing any unannounced inspections, the Agency shall fully take into account any operational programme provided to it pursuant to Article 64 (b). Moreover, whenever practicable, and on the basis of the operational programme, it shall advise the Community and the State concerned periodically of its general programme of announced and unannounced inspections, specifying the general periods when inspections are foreseen. In carrying out any unannounced inspections, the Agency shall make every effort to minimize any practical difficulties for the Community and the State concerned and for facility operators,

bearing in mind the relevant provisions of Articles 44 and 89. Similarly the Community and the State concerned shall make every effort to facilitate the task of Agency inspectors.

Designation of agency inspectors

Article 85

The following procedures shall apply to the designation of Agency inspectors:

- (a) The Director General shall inform the Community and the States in writing of the name, qualifications, nationality, grade and such other particulars as may be relevant, of each Agency official he proposes for designation as an Agency inspector for the States;
- (b) The Community shall inform the Director General within thirty days of the receipt of such a proposal whether the proposal is accepted;
- (c) The Director General may designate each official who has been accepted by the Community and the States as one of the Agency inspectors for the States, and shall inform the Community and the States of such designations; and
- (d) The Director General, acting in response to a request by the Community or on his own initiative, shall immediately inform the Community and the States of the withdrawal of the designation of any official as an Agency inspector of the States.

However, in respect of Agency inspectors needed for the activities provided for in Article 48 and to carry out ad hoc inspections pursuant to Article 71 (a) the designation procedures shall be completed if possible within thirty days after the entry into force of this Agreement. If such designation appears impossible within this time limit, Agency inspectors for such purposes shall be designated on a temporary basis.

Article 86

The States shall grant or renew as quickly as possible appropriate visas, where required, for each Agency inspector designated pursuant to Article 85.

Conduct and visits of Agency inspectors

Article 87

Agency inspectors, in exercising their functions under Articles 48 and 71 to 75, shall carry out their activities in a manner designed to avoid hampering or delaying the construction, commissioning or operation of facilities, or affecting their safety. In particular, Agency inspectors shall not operate any facility themselves or direct the staff

of a facility to carry out any operation. If Agency inspectors consider that in pursuance of Articles 74 and 75, particular operations in a facility should be carried out by the operator, they shall make a request therefor.

Article 88

When Agency inspectors require services available in a State, including the use of equipment, in connection with the performance of inspections, the State concerned and the Community shall facilitate the procurement of such services and the use of such equipment by Agency inspectors.

Article 89

The Community and the States concerned shall have the right to have Agency inspectors accompanied during their inspections by its inspectors and their representatives respectively, provided that Agency inspectors shall not thereby be delayed or otherwise impeded in the exercise of their functions.

Statement on the Agency's verification activities

Article 90

The Agency shall inform the Community for the use of the interested Parties of:

- (a) The results of its inspections, at intervals to be specified in the Subsidiary Arrangements; and
- (b) The conclusions it has drawn from its verification activities.

Transfers into or out of the States

Article 91

General Provisions

Nuclear material subject or required to be subject to safeguards under this Agreement which is transferred into or out of the States shall, for purposes of this Agreement, be regarded as being the responsibility of the Community and of the State concerned:

- (a) in the case of transfers into the States, from the time that such responsibility ceases to lie with the State from which the material is transferred, and not later than the time at which the material reaches its destination; and
- (b) in the case of transfers out of the States up to the time at which the recipient State has such responsibility, and no later than the time at which the nuclear material reaches its destination.

The point at which the transfer of responsibility will take place shall be determined in accordance with suitable arrangements to be made by the Community and the State concerned, on the one hand,

and the State to which or from which the nuclear material is transferred, on the other hand. Neither the Community nor a State shall be deemed to have such responsibility for nuclear material merely by reason of the fact that the nuclear material is in transit on or over a State's territory, or that it is being transported on a ship under a State's flag or in the aircraft of a State.

Transfers out of the States

Article 92

- (a) The Community shall notify the Agency of any intended transfer out of the States of nuclear material subject to safeguards under this Agreement if the shipment exceeds one effective kilogram, or, for facilities which normally transfer significant quantities to the same State in shipments each not exceeding one effective kilogram, if so specified in the Subsidiary Arrangements.
- (b) Such notification shall be given to the Agency after the conclusion of the contractual arrangements leading to the transfer and within the time limit specified in the Subsidiary Arrangements.
- (c) The Agency and the Community may agree on different procedures for advance notification.
- (d) The notification shall specify:
 - (i) The identification and, if possible, the expected quantity and the composition of the nuclear material to be transferred, and the material balance area from which it will come;
 - (ii) The State for which the nuclear material is destined;
 - (iii) The dates on and locations at which the nuclear material is to be prepared for shipping;
 - (iv) The approximate dates of dispatch and arrival of the nuclear material; and
 - (v) At what point of the transfer the recipient State will assume responsibility for the nuclear material for the purpose of this Agreement, and the probable date on which that point will be reached.

Article 93

The notification referred to in Article 92 shall be such as to enable the Agency to make, if necessary, an ad hoc inspection to identify, and if possible verify the quantity and composition of the nuclear material before it is transferred out of the States, except for transfers within the Community and, if the Agency so wishes or the Community so requests, to affix seals to the nuclear material when it has been prepared for shipping. However, the transfer of

the nuclear material shall not be delayed in any way by any action taken or contemplated by the Agency pursuant to such a notification.

Article 94

If nuclear material will not be subject to Agency safeguards in the recipient State the Community shall make arrangements for the Agency to receive within three months of the time when the recipient State accepts responsibility for the nuclear material, confirmation by the recipient State of the transfer.

Transfers into the States

Article 95

- (a) The Community shall notify the Agency of any expected transfer into the States of nuclear material required to be subject to safeguards under this Agreement if the shipment exceeds one effective kilogram, or, for facilities to which significant quantities are normally transferred from the same State in shipments each not exceeding one effective kilogram, if so specified in the Subsidiary Arrangements.
- (b) The Agency shall be notified as much in advance as possible of the expected arrival of the nuclear material, and in any case within the time limits specified in the Subsidiary Arrangements.
- (c) The Agency and the Community may agree on different procedures for advance notification.
- (d) The notification shall specify:
 - (i) The identification and, if possible, the expected quantity and composition of the nuclear material;
 - (ii) At what point of the transfer the Community and the State concerned will have responsibility for the nuclear material for the purpose of this Agreement, and the probable date on which that point will be reached; and
 - (iii) The expected date of arrival, the location where, and the date on which, the nuclear material is intended to be unpacked.

Article 96

The notification referred to in Article 95 shall be such as to enable the Agency to make, if necessary, an ad hoc inspection to identify, and if possible verify the quantity and composition of, the nuclear material transferred into the States, except for transfers within the Community, at the time the consignment is unpacked. However, unpacking shall not be delayed by any action taken or contemplated by the Agency pursuant to such a notification.

Article 97

Special Reports

The Community shall make a special report as envisaged in Article 68 if any unusual incident or circumstances lead the Community to believe that there is or may have been loss of nuclear material, including the occurrence of significant delay, during a transfer into or out of the States.

Definitions

Article 98

For the purposes of this Agreement:

1. A. *Community* means both:
 - (a) The legal person created by the Treaty establishing the European Atomic Energy Community (EURATOM), Party to this Agreement; and
 - (b) The territories to which the EURATOM Treaty applies.
- B. *States* means the non-nuclear-weapon States Members of the Community, Party to this Agreement.
2. A. *Adjustment* means an entry into an accounting record or a report showing a shipper/receiver difference or material unaccounted for.
- B. *Annual throughput* means, for the purposes of Articles 79 and 80, the amount of nuclear material transferred annually out of a facility working at nominal capacity.
- C. *Batch* means a portion of nuclear material handled as a unit for accounting purposes at a key measurement point and for which the composition and quantity are defined by a single set of specifications or measurements. The nuclear material may be in bulk form or contained in a number of separate items.
- D. *Batch data* means the total weight of each element of nuclear material and, in the case of plutonium and uranium, the isotopic composition when appropriate. The units of account shall be as follows:
 - (a) Grams of contained plutonium;
 - (b) Grams of total uranium and grams of contained uranium-235 plus uranium-233 for uranium enriched in these isotopes; and
 - (c) Kilograms of contained thorium, natural uranium or depleted uranium.

For reporting purposes the weights of individual items in the batch shall be added together before rounding to the nearest unit.

- E. *Book inventory* of a material balance area means the algebraic sum of the most recent physical inventory of that material balance area and of all inventory changes that have occurred since that physical inventory was taken.
- F. *Correction* means an entry into an accounting record or a report to rectify an identified mistake or to reflect an improved measurement of a quantity previously entered into the record or report. Each correction must identify the entry to which it pertains.
- G. *Effective kilogram* means a special unit used in safeguarding nuclear material. The quantity in effective kilograms is obtained by taking:
 - (a) For plutonium, its weight in kilograms;
 - (b) For uranium with an enrichment of 0.01 (1%) and above, its weight in kilograms multiplied by the square of its enrichment;
 - (c) For uranium with an enrichment below 0.01 (1%) and above 0.005 (0.5%), its weight in kilograms multiplied by 0.0001; and
 - (d) For depleted uranium with an enrichment of 0.005 (0.5%) or below, and for thorium, its weight in kilograms multiplied by 0.00005.
- H. *Enrichment* means the ratio of the combined weight of the isotopes uranium-233 and uranium 235 to that of the total uranium in question.
- I. *Facility* means:
 - (a) A reactor, a critical facility, a conversion plant, a fabrication plant, a reprocessing plant, an isotope separation plant or a separate storage installation; or
 - (b) Any location where nuclear material in amounts greater than one effective kilogram is customarily used.
- J. *Inventory change* means an increase or decrease, in terms of batches, of nuclear material in a material balance area; such a change shall involve one of the following:
 - (a) Increases:
 - (i) Import;
 - (ii) Domestic receipt: receipts from within the States; from other material balance areas; from a non-

- safeguarded (non-peaceful) activity; at the starting point of safeguards;
- (iii) Nuclear production: production of special fissionable material in a reactor; and
 - (iv) De-exemption: reapplication of safeguards on nuclear material previously exempted therefrom on account of its use or quantity.
- (b) Decreases:
- (i) Export;
 - (ii) Domestic shipment: shipments within the States to other material balance areas or for a non-safeguarded (non-peaceful) activity;
 - (iii) Nuclear loss: loss of nuclear material due to its transformation into other element(s) or isotope(s) as a result of nuclear reactions;
 - (iv) Measured discard: nuclear material which has been measured, or estimated on the basis of measurements, and disposed of in such a way that it is not suitable for further nuclear use;
 - (v) Retained waste: nuclear material generated from processing or from an operational accident, which is deemed to be unrecoverable for the time being but which is stored;
 - (vi) Exemption: exemption of nuclear material from safeguards on account of its use or quantity; and
 - (vii) Other loss: for example, accidental loss (that is, irretrievable and inadvertent loss of nuclear material as the result of an operational accident) or theft.
- K. *Key measurement point* means a location where nuclear material appears in such a form that it may be measured to determine material flow or inventory. Key measurement points thus include, but are not limited to, the inputs and outputs (including measured discards) and storages in material balance areas.
- L. *Man-year of inspection* means, for the purposes of Article 80, 300 man-days of inspection, a man-day being a day during which a single inspector has access to a facility at any time for a total of not more than eight hours.
- M. *Material balance area* means an area in or outside of a facility such that:
- (a) The quantity of nuclear material in each transfer into or out of each material balance area can be determined; and

- (b) The physical inventory of nuclear material in each material balance area can be determined when necessary in accordance with specified procedures, in order that the material balance for Agency safeguards purposes can be established.
- N. *Material unaccounted for* means the difference between book inventory and physical inventory.
- O. *Nuclear material* means any source or any special fissionable material as defined in Article XX of the Statute. The term "source material" shall not be interpreted as applying to ore or ore residue. Any determination by the Board under Article XX of the Statute after the entry into force of this Agreement which adds to the materials considered to be source material or special fissionable material shall have effect under this Agreement only upon acceptance by the Community and the States.
- P. *Physical inventory* means the sum of all the measured or derived estimates of batch quantities of nuclear material on hand at a given time within a material balance area, obtained in accordance with specified procedures.
- Q. *Shipper/receiver difference* means the difference between the quantity of nuclear material in a batch as stated by the shipping material balance area and as measured at the receiving material balance area.
- R. *Source data* means those data, recorded during measurement or calibration or used to derive empirical relationships, which identify nuclear material and provide batch data. Source data may include, for example, weight of compounds, conversion factors to determine weight of element, specific gravity, element concentration, isotopic ratios, relationship between volume and manometer readings and relationship between plutonium produced and power generated.
- S. *Strategic point* means a location selected during examination of design information where, under normal conditions and when combined with the information from all strategic points taken together, the information necessary and sufficient for the implementation of safeguards measures is obtained and verified; a strategic point may include any location where key measurements related to material balance accountancy are made and where containment and surveillance measures are executed.
-

Protocol

Article 1

This Protocol amplifies certain provisions of the Agreement and, in particular, specifies the conditions and means according to which co-operation in the application of the safeguards provided for under the Agreement shall be implemented in such a way as to avoid unnecessary duplication of the Community's safeguards activities.

Article 2

The Community shall collect the information on facilities and on nuclear material outside facilities to be provided to the Agency under the Agreement on the basis of the agreed indicative questionnaire annexed to the Subsidiary Arrangements.

Article 3

The Agency and the Community shall carry out jointly the examination of design information provided for in Article 46 (a) to (f) of the Agreement and shall include the agreed results thereof in the Subsidiary Arrangements. The verification of design information provided for in Article 48 of the Agreement shall be carried out by the Agency in co-operation with the Community.

Article 4

When providing the Agency with the information referred to in Article 2 of this Protocol, the Community shall also transmit information on the inspection methods which it proposes to use and the complete proposals, including estimates of inspection efforts for the routine inspection activities, for Attachments to the Subsidiary Arrangements for facilities and material balance areas outside facilities.

Article 5

The preparation of the Attachments to the Subsidiary Arrangements shall be performed together by the Community and the Agency.

Article 6

The Community shall collect the reports from the operators, keep centralised accounts on the basis of these reports and proceed with the technical and accounting control and analysis of the information received.

Article 7

Upon completion of the tasks referred to in Article 6 of this Protocol the Community shall, on a monthly basis, produce and provide the Agency with the inventory change reports within the time limits specified in the Subsidiary Arrangements.

Article 8

Further, the Community shall transmit to the Agency the material balance reports and physical inventory listings with frequency depending on the frequency of physical inventory taking as specified in the Subsidiary Arrangements.

Article 9

The form and format of reports referred to in Articles 7 and 8 of this Protocol, as agreed between the Agency and the Community, shall be specified in the Subsidiary Arrangements.

Article 10

The routine inspection activities of the Community and of the Agency, including the inspections referred to in Article 84 of the Agreement, for the purposes of the Agreement, shall be co-ordinated pursuant to the provisions of Articles 11 to 23 of this Protocol.

Article 11

Subject to Articles 79 and 80 of the Agreement, in determining the actual number, intensity, duration, timing and mode of the Agency inspections in respect of each facility, account shall be taken of the inspection effort carried out by the Community in the framework of its multinational system of safeguards pursuant to the provisions of this Protocol.

Article 12

Inspection efforts under the Agreement for each facility shall be determined by the use of the criteria of Article 81 of the Agreement. Such criteria shall be implemented by using the rules and methods set forth in the Subsidiary Arrangements which have been used for the calculation of the inspection efforts in respect of specific examples attached to the Subsidiary Arrangements. These rules and methods shall be reviewed from time to time, pursuant to Article 7 of the Agreement, to take into account new technological developments in the field of safeguards and experience gained.

Article 13

Such inspection efforts, expressed as agreed estimates of the actual inspection efforts to be applied, shall be set out in the Subsidiary Arrangements together with relevant descriptions of verification approaches and scopes of inspections to be carried out by the Community and by the Agency. These inspection efforts shall constitute, under normal operating conditions and under the conditions

set out below, the actual maximum inspection efforts at the facility under the Agreement:

- (a) the continued validity of the information on Community safeguards provided for in Article 32 of the Agreement, as specified in the Subsidiary Arrangements;
- (b) the continued validity of the information provided to the Agency in accordance with Article 2 of this Protocol;
- (c) the continued provision by the Community of the reports pursuant to Articles 60 and 61, 63 to 65 and 67 to 69 of the Agreement, as specified in the Subsidiary Arrangements;
- (d) the continued application of the co-ordination arrangements for inspections pursuant to Articles 10 to 23 of this Protocol, as specified in the Subsidiary Arrangements; and
- (e) the application by the Community of its inspection effort with respect to the facility, as specified in the Subsidiary Arrangements, pursuant to this Article.

Article 14

- (a) Subject to the conditions of Article 13 of this Protocol, the Agency inspections shall be carried out simultaneously with the inspection activities of the Community. Agency inspectors shall be present during the performance of certain of the Community inspections.
- (b) Subject to the provisions of paragraph (a), whenever the Agency can achieve the purposes of its routine inspections set out in the Agreement, the Agency inspectors shall implement the provisions of Articles 74 and 75 of the Agreement through the observation of the inspection activities of the Community inspectors, provided, however, that:
 - (i) with respect to inspection activities of Agency inspectors to be implemented other than through the observation of the inspection activities of the Community inspectors, which can be foreseen, these shall be specified in the Subsidiary Arrangements; and
 - (ii) in the course of an inspection, Agency inspectors may carry out inspection activities other than through the observation of the inspection activities of the Community inspectors where they find this to be essential and urgent, if the Agency could not otherwise achieve the purposes of its routine inspections and this was unforeseeable.

Article 15

The general scheduling and planning of the Community inspections under the Agreement shall be established by the Community in co-operation with the Agency.

Article 16

Arrangements for the presence of Agency inspectors during the performance of certain of the Community inspections shall be agreed in advance by the Agency and the Community for each type of facility, and to the extent necessary, for individual facilities.

Article 17

In order to enable the Agency to decide, based on requirements for statistical sampling, as to its presence at a particular Community inspection, the Community shall provide the Agency with an advance statement of the numbers, types and contents of items to be inspected according to the information available to the Community from the operator of the facility.

Article 18

Technical procedures in general for each type of facility and, to the extent necessary, for individual facilities, shall be agreed in advance by the Agency and the Community, in particular with respect to:

- (a) the determination of techniques for random selection of statistical samples; and
- (b) the checking and identification of standards.

Article 19

The co-ordination arrangements for each type of facility set out in the Subsidiary Arrangements shall serve as a basis for the co-ordination arrangements to be specified in each Facility Attachment.

Article 20

The specific co-ordination actions on matters specified in the Facility Attachments pursuant to Article 19 of this Protocol shall be taken between Community and Agency officials designated for that purpose.

Article 21

The Community shall transmit to the Agency its working papers for those inspections at which Agency inspectors were present and inspection reports for all other Community inspections performed under the Agreement.

Article 22

The samples of nuclear material for the Agency shall be drawn from the same randomly selected batches of items as for the Community and shall be taken together with Community samples, except when the maintenance of or reduction to the lowest practical level of the Agency inspection effort requires independent sampling by the

Agency, as agreed in advance and specified in the Subsidiary Arrangements.

Article 23

The frequencies of physical inventories to be taken by facility operators and to be verified for safeguards purposes will be in accordance with those laid down as guidelines in the Subsidiary Arrangements. If additional activities under the Agreement in relation to physical inventories are considered to be essential, they will be discussed in the Liaison Committee provided for in Article 25 of this Protocol and agreed before implementation.

Article 24

Whenever the Agency can achieve the purposes of its ad hoc inspections set out in the Agreement through observation of the inspection activities of Community inspectors, it shall do so.

Article 25

- (a) With a view to facilitating the application of the Agreement and of this Protocol, a Liaison Committee shall be established, composed of representatives of the Community and of the Agency.
- (b) The Committee shall meet at least once a year:
 - (i) To review, in particular, the performance of the co-ordination arrangements provided for in this Protocol, including agreed estimates of inspection efforts;
 - (ii) To examine the development of safeguards methods and techniques; and
 - (iii) To consider any questions which have been referred to it by the periodic meetings referred to in paragraph (c).
- (c) The Committee shall meet periodically at a lower level to discuss, in particular and to the extent necessary, for individual facilities, the operation of the co-ordination arrangements provided for in this Protocol, including, in the light of technical and operational developments, up-dating of agreed estimates of inspection efforts with respect to changes in throughput, inventory and facility operational programmes, and the application of inspection procedures in different types of routine inspection activities and, in general terms, statistical sampling requirements. Any questions which could not be settled would be referred to the meetings mentioned in paragraph (b).
- (d) Without prejudice to urgent actions which might be required under the Agreement, should problems arise in the application of Article 13 of this Protocol, in particular when the Agency considered that the conditions specified therein had not been

met, the Committee would meet as soon as possible at the suitable level in order to assess the situation and to discuss the measures to be taken. If a problem could not be settled, the Committee may make appropriate proposals to the Parties, in particular with the view to modifying the estimates of inspection efforts for routine inspection activities.

- (e) The Committee shall elaborate proposals, as necessary, with respect to questions which require the agreement of the Parties.

DONE at Brussels in duplicate, on the fifth day of April in the year one thousand nine hundred and seventy-three in the English and French languages, both texts being equally authentic.

For the Government of the Kingdom of Belgium

(sd.) J. VAN DER MEULEN

Joseph van der Meulen,
Ambassador, Permanent Representative to the European Communities

For the Government of the Kingdom of Denmark

(sd.) NIELS ERSBØLL

Niels Ersbøll,
Ambassador, Permanent Representative to the European Communities

For the Government of the Federal Republic of Germany

(sd.) HANS-GEORG SACHS

Hans-Georg Sachs,
Ambassador, Permanent Representative to the European Communities

For the Government of Ireland

(sd.) SEAN P. KENNAN

Sean P. Kennan,
Ambassador, Permanent Representative to the European Communities

For the Government of the Italian Republic

(sd.) BOMBASSEI DE VETTOR

Giorgio Bombassei Frascani de Vettor,
Ambassador, Permanent Representative to the European Communities

For the Government of the Grand Duchy of Luxembourg

(sd.) J. DONDELINGER

Jean Dondelinger,
Ambassador, Permanent Representative to the European
Communities

For the Government of the Kingdom of the Netherlands

(sd.) SASSEN

E. M. J. A. Sassen,
Ambassador, Permanent Representative to the European
Communities

For the European Atomic Energy Community

(sd.) RALPH DAHRENDORF

Ralph Dahrendorf,
Member of the Commission of the European
Communities

For the International Atomic Energy Agency

(sd.) SIGVARD EKLUND

Sigvard Eklund,
Director General

C. VERTALING

Overeenkomst tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Internationale Organisatie voor Atoomenergie ter uitvoering van artikel III, eerste en vierde lid, van het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens

Overwegende dat het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden, hierna te noemen „de Staten”, het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens, hierna te noemen „het Verdrag”, dat op 1 juli 1968 te Londen, Moskou en Washington voor ondertekening is opengesteld en op 5 maart 1970 van kracht is geworden, hebben ondertekend;

Eraan herinnerend dat krachtens artikel IV, eerste lid, van het Verdrag geen enkele bepaling in het Verdrag mag worden uitgelegd als van invloed zijnde op het onvervreemdbare recht van alle Partijen bij het Verdrag om het onderzoek met betrekking tot, en de productie en het gebruik van kernenergie voor vreedzame doeleinden zonder discriminatie en in overeenstemming met de artikelen I en II van het Verdrag te ontwikkelen;

Eraan herinnerend dat alle Partijen bij het Verdrag volgens artikel IV, tweede lid, daarvan zich ertoe verbinden een zo uitgebreid mogelijk uitwisselen van uitrusting, materialen en wetenschappelijke en technologische gegevens ten behoeve van het vreedzame gebruik van kernenergie te bevorderen en het recht hebben hierin deel te nemen;

Er voorts aan herinnerend dat volgens hetzelfde lid Partijen bij het Verdrag die zulks kunnen doen, ook medewerken om afzonderlijk dan wel in samenwerking met andere Staten of internationale organisaties bij te dragen tot de verdere ontwikkeling van de toepassingen van kernenergie voor vreedzame doeleinden, inzonderheid op het grondgebied van de niet-kernwapenstaten die Partij zijn bij het Verdrag;

Overwegende dat artikel III, eerste lid, van het Verdrag bepaalt dat iedere niet-kernwapenstaat die Partij is bij het Verdrag, zich verbindt tot aanvaarding van waarborgen, neergelegd in een overeenkomst waarover zal worden onderhandeld en die zal worden gesloten met de Internationale Organisatie voor Atoomenergie, hierna te noemen „de Organisatie”, in overeenstemming met het Statuut van de Organisatie, hierna te noemen „het Statuut”, en het waarborgen-

stelsel daarvan, welke waarborgen uitsluitend verificatie ten doel hebben van de naleving van de verplichtingen die hij ingevolge dit Verdrag op zich heeft genomen ten einde te vermijden, dat kernenergie in plaats van voor vreedzame doeleinden wordt aangewend voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen;

Overwegende dat artikel III, vierde lid, bepaalt dat niet-kernwapenstaten die Partij zijn bij het Verdrag, hetzij individueel, hetzij te zamen met andere Staten, overeenkomsten met de Organisatie sluiten in overeenstemming met het Statuut, ten einde aan de in genoemd artikel gestelde eisen te voldoen;

Overwegende dat de Staten Lid-Staat zijn van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (EURATOM), hierna te noemen „de Gemeenschap”, en dat zij aan de Instellingen welke de Europese Gemeenschappen gemeen hebben, wetgevende, uitvoerende en rechterlijke bevoegdheden hebben verleend, die deze op de gebieden die onder hun bevoegdheid vallen, zelfstandig uitoefenen en die rechtstreeks gevolgen in de nationale rechtsorde in het leven kunnen roepen;

Overwegende dat in dit institutionele kader de Gemeenschap met name tot taak heeft door passende controle zeker te stellen dat kernmaterialen niet voor andere doeleinden worden aangewend dan waarvoor zij bestemd zijn, en dientengevolge sedert de inwerkingtreding van het Verdrag op het grondgebied van de Staten zich er met behulp van de bij het EURATOM-Verdrag geschapen veiligheidscontrole van dient te vergewissen dat basismaterialen en bijzondere splijtstoffen die op het grondgebied van de Staten bij alle werkzaamheden met betrekking tot het vreedzame gebruik van kernenergie worden gebruikt, niet worden aangewend voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen;

Overwegende dat dit waarborgenstelsel onder meer inhoudt het mededelen aan de Gemeenschap van de fundamentele technische kenmerken van kerninstallaties, het bijhouden en overleggen van werkstaten om de rekening en verantwoording der gebruikte kernmaterialen voor de gehele Gemeenschap mogelijk te maken, inspecties door ambtenaren van de Gemeenschap en een systeem van sancties;

Overwegende dat de Gemeenschap tot taak heeft met andere landen en internationale organisaties betrekkingen aan te knopen die de vooruitgang bij het gebruik van kernenergie voor vreedzame doeleinden kunnen bevorderen, en dat zij uitdrukkelijk is gemachtigd in een overeenkomst met een derde Staat of een internationale organisatie speciale verplichtingen ten aanzien van het waarborgenstelsel aan te gaan;

Overwegende dat het internationale waarborgenstelsel van de Organisatie, waarnaar in het Verdrag wordt verwezen, meer in het bijzonder bepalingen omvat voor het indienen van constructiegege-

vens bij de Organisatie, het bijhouden van boeken, het indienen van rapporten over alle kernmateriaal dat onderworpen is aan de waarborgen van de Organisatie, het uitvoeren van inspecties door inspecteurs van de Organisatie, voorschriften voor het opstellen en bijhouden door een Staat van een boekhoudsysteem voor en de controle op kernmateriaal alsmede maatregelen ter verificatie dat dit kernmateriaal niet wordt aangewend voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen;

Overwegende dat de Organisatie, gezien de haar bij het Statuut opgedragen taken en haar verhouding tot de Algemene Vergadering en de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, er verantwoordelijk voor is de internationale gemeenschap de zekerheid te geven dat krachtens het Verdrag doeltreffende waarborgen worden toegepast;

Aangezien de Staten die bij de ondertekening van het Verdrag lid waren van de Gemeenschap, bij deze gelegenheid hebben medegedeeld, dat de waarborgen, als bedoeld in artikel III, eerste lid, van het Verdrag zouden moeten worden vastgelegd in een verificatie-overeenkomst tussen de Gemeenschap, de Staten en de Organisatie en op zodanige wijze zouden moeten worden omschreven dat hierdoor de rechten en verplichtingen van de Staten en de Gemeenschap niet worden aangetast;

Overwegende dat de Raad van Bestuur van de Organisatie, hierna te noemen „de Raad”, zijn goedkeuring heeft gehecht aan een geheel van standaardbepalingen voor de opzet en inhoud van overeenkomsten tussen de Organisatie en Staten, zoals deze in verband met het Verdrag zijn vereist, en die dienen om te worden gebruikt als basis voor onderhandelingen over waarborgovereenkomsten tussen de Organisatie en niet-kernwapenstaten die Partij zijn bij het Verdrag;

Overwegende dat de Organisatie krachtens artikel III, A 5, van het Statuut gemachtigd is op verzoek der Partijen betreffende elke bilaterale of multilaterale regeling, of, op verzoek van een Staat, op alle werkzaamheden van die Staat op het gebied der atoomenergie, waarborgen toe te passen;

Overwegende dat de Organisatie, de Gemeenschap en de Staten onnodige doublures bij het toepassen van de waarborgen wensen te vermijden,

Zijn de Organisatie, de Gemeenschap en de Staten als volgt overeengekomen:

Deel I

Fundamentele verplichtingen

Artikel 1

Op grond van artikel III, eerste lid, van het Verdrag verbinden de Staten zich tot aanvaarding van waarborgen overeenkomstig het ge-

stelde in deze Overeenkomst, ten aanzien van alle basismaterialen en bijzondere splijtstoffen bij alle vreedzame nucleaire activiteiten op hun grondgebied, onder hun jurisdictie of te eniger plaatse onder hun beschikkingsmacht verricht, met het uitsluitend doel om na te gaan of dergelijk materiaal niet wordt gebruikt voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen.

Toepassing van waarborgen

Artikel 2

De Organisatie heeft het recht en de plicht om te verzekeren dat waarborgen worden toegepast overeenkomstig het bepaalde in deze Overeenkomst ten aanzien van alle basismaterialen of bijzondere splijtstoffen bij alle vreedzame nucleaire activiteiten op de grondgebieden van de Staten, onder hun jurisdictie of te eniger plaatse onder hun beschikkingsmacht verricht, met het uitsluitend doel om na te gaan of dergelijk materiaal niet wordt gebruikt voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen.

Artikel 3

- a) Bij de toepassing van haar waarborgen op basismaterialen en bijzondere splijtstoffen voor alle vreedzame nucleaire activiteiten op de grondgebieden van de Staten verbindt de Gemeenschap zich ertoe, overeenkomstig het bepaalde in deze Overeenkomst, met de Organisatie samen te werken ten einde zich er van te vergewissen, dat dergelijke basismaterialen en bijzondere splijtstoffen niet worden gebruikt voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen.
- b) De Organisatie past haar waarborgen overeenkomstig het bepaalde in deze Overeenkomst op zodanige wijze toe, dat zij in staat is de bevindingen van de waarborgen van de Gemeenschap na te gaan door zich ervan te vergewissen dat kernmateriaal niet in plaats van voor vreedzame doeleinden is aangewend voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen. De verificatie door de Organisatie omvat onder meer onafhankelijke metingen en waarnemingen die door de Organisatie worden uitgevoerd overeenkomstig de procedures die in deze Overeenkomst zijn omschreven. Bij haar verificatie houdt de Organisatie, overeenkomstig het bepaalde in deze Overeenkomst, naar behoren rekening met de doeltreffendheid van het waarborgenstelsel van de Gemeenschap.

Samenwerking tussen de Organisatie, de Gemeenschap en de Staten

Artikel 4

De Organisatie, de Gemeenschap en de Staten werken, voor zover het een der Partijen betreft, samen om de toepassing van de in deze Overeenkomst neergelegde waarborgen te vergemakkelijken; zij vermijden onnodige doublures bij het toepassen van de waarborgen.

Toepassing van waarborgen

Artikel 5

De in deze Overeenkomst neergelegde waarborgen worden op zodanige wijze toegepast dat:

- a) geen belemmering ontstaat van de economische en technologische ontwikkeling in de Gemeenschap of van de internationale samenwerking ten aanzien van vreedzame nucleaire activiteiten, met inbegrip van de internationale uitwisseling van kernmaterialen;
- b) wordt vermeden dat op onjuiste wijze wordt ingegrepen in de vreedzame nucleaire activiteiten in de Gemeenschap, meer in het bijzonder bij de exploitatie van kerninstallaties;
- c) wordt beantwoord aan een oordeelkundige bedrijfsvoering, vereist voor een economisch verantwoorde en veilige uitvoering van nucleaire activiteiten.

Artikel 6

- a) De Organisatie treft alle voorzorgsmaatregelen ter bescherming van commerciële en industriële geheimen en andere vertrouwelijke gegevens, waarvan zij in het kader van de uitvoering van deze Overeenkomst kennis verkrijgt.
- b)
 - i) De Organisatie publiceert geen gegevens welke zij in verband met de uitvoering van deze Overeenkomst heeft verkregen en deelt deze aan geen enkele Staat, organisatie of persoon mede, behoudens dat bepaalde gegevens betreffende de uitvoering van deze Overeenkomst mogen worden verstrekt aan de Raad en aan die ambtenaren van de Organisatie die uit hoofde van hun functie in verband met de waarborgen over deze gegevens moeten beschikken, doch slechts voor zover zulks voor de Organisatie is vereist om haar taken met betrekking tot de uitvoering van deze Overeenkomst te vervullen.
 - ii) Beknopte gegevens over kernmateriaal dat aan de waarborgen van deze Overeenkomst is onderworpen, mogen in gevolge een besluit van de Raad worden gepubliceerd, indien de rechtstreeks betrokken Staten of de Gemeenschap,

voor zover het een der Partijen afzonderlijk betreft, hiermede instemmen.

Artikel 7

- a) Bij de toepassing van waarborgen krachtens deze Overeenkomst wordt volledig rekening gehouden met de technologische ontwikkeling op het gebied van waarborgen en worden alle maatregelen getroffen voor het bereiken van een optimale verhouding tussen kosten en doeltreffendheid en voor de toepassing van het principe dat de stroom kernmateriaal dat aan waarborgen van deze Overeenkomst is onderworpen, op doeltreffende wijze wordt gewaarborgd door op bepaalde strategische punten instrumenten en andere technieken te gebruiken naar gelang de huidige of toekomstige technologie zulks mogelijk maakt.
- b) Ter bereiking van een optimale verhouding tussen kosten en doeltreffendheid wordt, bijvoorbeeld, gebruik gemaakt van middelen als:
 - i) insluiting ten einde materiaalbalansgebieden te kunnen bepalen voor boekhoudkundige doeleinden;
 - ii) statistische technieken en willekeurige steekproeven voor de beoordeling van de stroom kernmateriaal;
 - iii) concentratie van de verificatieprocedures op die stadia van de splijtstofcyclus waarin kernmateriaal wordt vervaardigd, verwerkt, gebruikt of opgeslagen, waaruit gemakkelijk kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen zouden kunnen worden vervaardigd, en het tot een minimum terugbrengen van verificatieprocedures voor ander materiaal, op voorwaarde dat zulks de uitvoering van deze Overeenkomst niet belemmert.

Verstrekking van gegevens aan de Organisatie

Artikel 8

- a) Ten einde een doeltreffende toepassing van de waarborgen krachtens deze Overeenkomst te verzekeren, verstrekt de Gemeenschap, overeenkomstig het bepaalde in deze Overeenkomst, de Organisatie gegevens over kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, en over die kenmerken van de installaties die van belang zijn voor het toepassen van waarborgen op dergelijk materiaal.
- b)
 - i) De Organisatie verlangt slechts de voor de uitvoering van haar taken in het kader van deze Overeenkomst minimaal noodzakelijke hoeveelheid gegevens en informatie.
 - ii) Gegevens betreffende de installaties worden slechts tot dat minimum beperkt dat nodig is voor het controleren van

kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen.

- c) Indien de Gemeenschap zulks verzoekt, is de Organisatie bereid in gebouwen van de Gemeenschap constructiegegevens te onderzoeken die de Gemeenschap bijzonder gevoelig acht. De desbetreffende gegevens behoeven niet als zodanig aan de Organisatie te worden overgedragen, mits zij voor nadere bestudering door de Organisatie in de gebouwen van de Gemeenschap steeds beschikbaar zijn.

Inspecteurs van de Organisatie

Artikel 9

- a) i) Bij de aanwijzing van haar inspecteurs voor de Staten verzekert de Organisatie zich van de goedkeuring van de Gemeenschap en de Staten.
- ii) Indien de Gemeenschap bij een voorstel tot benoeming of op enig tijdstip na de benoeming tegen de benoeming bezwaar maakt, stelt de Organisatie de Gemeenschap en de Staten een of meer andere kandidaten voor.
- iii) Indien, ten gevolge van een herhaalde weigering van de Gemeenschap om de benoeming van inspecteurs van de Organisatie te aanvaarden, het uitvoeren van inspecties in het kader van deze Overeenkomst mocht worden belemmerd, dan wordt deze weigering door de Raad op voorstel van de Directeur-Generaal van de Organisatie, hierna te noemen „de Directeur-Generaal”, onderzocht ten einde de nodige maatregelen te kunnen treffen.
- b) De Gemeenschap en de betrokken Staten treffen de nodige maatregelen om te verzekeren dat de inspecteurs van de Organisatie de hun bij deze Overeenkomst toebedeelde taken doeltreffend kunnen uitvoeren.
- c) De bezoeken en werkzaamheden van de inspecteurs van de Organisatie worden zodanig georganiseerd dat:
- i) eventuele hinder of overlast voor de Gemeenschap of de Staten en bij de geïnspecteerde vreedzame nucleaire activiteiten tot een minimum worden beperkt;
- ii) de bescherming van industriële geheimen of alle andere vertrouwelijke gegevens die ter kennis van de inspecteurs van de Organisatie komen, verzekerd blijft.

Voorrechten en immuniteiten

Artikel 10

Elke Staat past ten aanzien van de Organisatie (met inbegrip van haar eigendommen, fondsen en bezittingen) alsmede haar inspec-

teurs en andere ambtenaren die krachtens deze Overeenkomst functies uitoefenen, de desbetreffende bepalingen uit de Overeenkomst inzake de voorrechten en immuniteiten van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie toe.

Verbruik of verdunning van kernmateriaal

Artikel 11

De waarborgen krachtens deze Overeenkomst worden niet langer toegepast op kernmateriaal, zodra de Gemeenschap en de Organisatie hebben vastgesteld, dat het materiaal is verbruikt, zodanig is verdund dat het niet meer kan worden gebruikt voor enige nucleaire activiteit die in verband met de toepassing van waarborgen van belang is, dan wel praktisch niet meer terug te winnen is.

Uitvoer van kernmateriaal uit de Staten

Artikel 12

Overeenkomstig het bepaalde in deze Overeenkomst doet de Gemeenschap de Organisatie mededeling van uitvoer uit de Staten van kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen. De waarborgen krachtens deze Overeenkomst worden niet langer toegepast op kernmateriaal zodra de ontvangende Staat de verantwoordelijkheid daarvoor heeft aanvaard, zoals voorzien in deze Overeenkomst. De Organisatie houdt lijsten bij waarop iedere uitvoer wordt vermeld, en, in voorkomend geval, de hernieuwde toepassing van waarborgen op het uitgevoerde kernmateriaal.

Bepalingen betreffende kernmateriaal dat voor niet-nucleaire activiteiten wordt gebruikt

Artikel 13

Indien kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, bestemd is voor gebruik in niet-nucleaire activiteiten, zoals de vervaardiging van legeringen of keramiek, komt de Gemeenschap, alvorens dit materiaal voor dit doel wordt gebruikt, met de Organisatie overeen onder welke voorwaarden de toepassing van waarborgen krachtens deze Overeenkomst voor dergelijk materiaal kan worden beëindigd.

Niet-toepassing van waarborgen op kernmateriaal dat voor niet-vreedzame activiteiten wordt aangewend

Artikel 14

Indien een Staat van zijn recht gebruik wenst te maken kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst onderworpen dient te zijn, te gebruiken voor nucleaire activiteiten waarvoor de

toepassing van waarborgen krachtens deze Overeenkomst niet is vereist, worden de volgende procedures gevolgd:

- a) De Gemeenschap en de Staat stellen de Organisatie van deze activiteiten op de hoogte, waarbij de Staat duidelijk verklaart:
 - i) dat het gebruik van het kernmateriaal voor een niet-verboden militaire activiteit niet in strijd zal zijn met enige verplichting welke de Staat heeft aangegaan, en ten aanzien waarvan de waarborgen van de Organisatie van toepassing zijn, dat het materiaal uitsluitend voor vreedzame activiteiten zal worden gebruikt;
 - ii) dat gedurende de periode waarin de waarborgen krachtens deze Overeenkomst niet worden toegepast, het kernmateriaal niet zal worden aangewend voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen.
- b) De Organisatie en de Gemeenschap treffen een zodanige regeling, dat uitsluitend gedurende de periode waarin het kernmateriaal voor een dergelijke activiteit wordt aangewend, de waarborgen krachtens deze Overeenkomst niet worden toegepast. In deze regeling wordt zo nauwkeurig mogelijk vastgelegd hoe lang of onder welke omstandigheden de waarborgen niet zullen worden toegepast. In elk geval worden de waarborgen bedoeld in deze Overeenkomst opnieuw toegepast zodra het kernmateriaal opnieuw voor vreedzame nucleaire activiteiten wordt aangewend. De Organisatie wordt op de hoogte gehouden van de totale hoeveelheid en samenstelling van dergelijk materiaal in de betrokken Staat of Staten en van de uitvoer van dergelijk materiaal uit deze Staat of Staten.
- c) Iedere regeling wordt getroffen met toestemming van de Organisatie. Deze toestemming wordt zo snel mogelijk verleend en heeft uitsluitend betrekking op onderwerpen als, onder andere, bepalingen inzake tijdsduur en procedures en de wijze van rapporteren, maar houdt geen goedkeuring van of geclasificeerde kennis omtrent de militaire activiteit in, en betreft evenmin de aanwending van het kernmateriaal in dat verband.

Financiën

Artikel 15

De Organisatie, de Gemeenschap en de Staten dragen elk de kosten die zij zelf bij de uitvoering van hun respectieve taken krachtens deze Overeenkomst hebben gemaakt. Indien echter de Gemeenschap, de Staten of personen onder hun rechtsmacht voor buitengewone kosten komen te staan ingevolge een speciaal verzoek van de Organisatie, vergoedt deze laatste dergelijke kosten op voorwaarde dat zij zich daartoe tevoren bereid heeft verklaard. In ieder geval draagt de Organisatie de kosten van aanvullende metingen of

monsternemingen, verricht op verzoek van inspecteurs van de Organisatie.

Wettelijke aansprakelijkheid voor nucleaire schade

Artikel 16

De Gemeenschap en de Staten dragen er zorg voor dat de Organisatie en haar ambtenaren bij de uitvoering van deze Overeenkomst op dezelfde wijze als de onderdanen van de Staten worden beschermd tegen wettelijke aansprakelijkheid voor nucleaire schade, met inbegrip van enige vorm van verzekering of andere financiële zekerheid zoals in hun wettelijke of bestuursrechtelijke voorschriften mocht zijn bepaald.

Internationale aansprakelijkheid

Artikel 17

Elke eis tot schadevergoeding van de Gemeenschap of een Staat jegens de Organisatie of van de Organisatie jegens de Gemeenschap of een Staat wegens enige schade die voortvloeit uit de uitvoering van waarborgen krachtens deze Overeenkomst, met uitzondering van schade die voortvloeit uit een kernongeval, wordt volgens het internationale recht afgewikkeld.

Maatregelen ter verificatie dat kernmateriaal niet wordt aangewend voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen

Artikel 18

Indien de Raad op grond van een rapport van de Directeur-Generaal besluit dat handelend optreden door de Gemeenschap of een Staat, voorzover een der Partijen afzonderlijk is betrokken, absoluut noodzakelijk en dringend is ten einde vast te stellen of kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, niet wordt aangewend voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen, kan de Raad een beroep doen op de Gemeenschap of die Staat om onverwijld de nodige stappen te doen, zulks ongeacht het feit of ter zake een procedure tot bijlegging van het geschil, als bedoeld in artikel 22, aanhangig is gemaakt.

Artikel 19

Indien de Raad, na bestudering van de desbetreffende gegevens welke hem door de Directeur-Generaal zijn voorgelegd, concludeert dat de Organisatie niet in staat is om na te gaan of geen kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, is aangewend voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen, kan hij de rapporten, bedoeld in Artikel XII, C, van het Statuut opstellen en, in voorkomend geval, de overige maatregelen bedoeld in genoemd lid C treffen. Hierbij houdt

de Raad rekening met de mate van zekerheid die uit de toegepaste waarborgen kan worden afgeleid, en biedt de Gemeenschap of de Staat, voor zover één der Partijen afzonderlijk is betrokken, elke redelijke gelegenheid om hem de nodige verdere zekerheid te verschaffen.

*Uitlegging en toepassing van de Overeenkomst
en regeling van geschillen*

Artikel 20

Op verzoek van de Organisatie, de Gemeenschap of een Staat wordt overleg gepleegd over elk vraagstuk voortvloeiende uit de uitlegging of de toepassing van deze Overeenkomst.

Artikel 21

De Gemeenschap en de Staten zijn gerechtigd te verlangen dat elk vraagstuk voortvloeiende uit de uitlegging of de toepassing van deze Overeenkomst door de Raad wordt behandeld. De Raad nodigt de Gemeenschap en de betrokken Staat uit aan de behandeling van dergelijke vraagstukken door de Raad deel te nemen.

Artikel 22

Elk geschil voortvloeiende uit de uitlegging of de toepassing van deze Overeenkomst, met uitzondering van een geschil over een bevinding van de Raad krachtens artikel 19 of een door de Raad verrichte handeling naar aanleiding van een dergelijke bevinding, dat niet door onderhandeling of enige andere door de Organisatie, de Gemeenschap en de Staten overeengekomen procedure is geregeld, wordt op verzoek van een der Partijen voorgelegd aan een scheidsgerecht dat bestaat uit vijf arbiters. De Gemeenschap en de Staten wijzen twee arbiters aan en de Organisatie wijst eveneens twee arbiters aan, en de aldus aangewezen vier arbiters kiezen gezamenlijk een vijfde, die het scheidsgerecht voorziet. Indien binnen een termijn van dertig dagen na indiening van het verzoek om arbitrage de Gemeenschap en de Staten of de Organisatie niet elk twee arbiters hebben aangewezen, kan de Gemeenschap of de Organisatie de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken deze arbiters te benoemen. Dezelfde procedure wordt gevolgd, indien binnen dertig dagen na aanwijzing of benoeming van de vierde arbiter, de vijfde nog niet is gekozen. De meerderheid van de leden van het scheidsgerecht vormt het quorum en alle beslissingen vereisen de instemming van ten minste drie arbiters. De arbitrageprocedure wordt door het scheidsgerecht vastgesteld. De beslissingen van het scheidsgerecht zijn bindend voor de Organisatie, de Gemeenschap en de betrokken Staten.

Toetreding

Artikel 23

- a) Deze Overeenkomst wordt van kracht voor niet-kernwapenstaten die Partij zijn bij het Verdrag en die Lid-Staat worden van de Gemeenschap, zodra:
 - i) de betrokken Staat de Organisatie heeft medegedeeld dat de interne procedures betreffende de inwerkingtreding van deze Overeenkomst zijn voltooid;
 - ii) de Gemeenschap de Organisatie heeft medegedeeld dat zij in staat is haar waarborgen voor de doeleinden van deze Overeenkomst ten aanzien van de betrokken Staat toe te passen.
- b) Indien de betrokken Staat andere Overeenkomsten met de Organisatie heeft gesloten voor de toepassing van waarborgen van de Organisatie, wordt bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst voor die Staat de toepassing van waarborgen van de Organisatie krachtens dergelijke overeenkomsten opgeschort zolang deze Overeenkomst van kracht is; zulks echter op voorwaarde dat de verplichting van de Staat krachtens die overeenkomsten, om geen zaken die daaronder vallen, op zodanige wijze te gebruiken dat daardoor enig militair doel wordt bevorderd, van kracht blijft.

Wijziging van de Overeenkomst

Artikel 24

- a) De Organisatie, de Gemeenschap en de Staten plegen op verzoek van een van hen overleg over wijzigingen in deze Overeenkomst.
- b) Alle wijzigingen behoeven de instemming van de Organisatie, de Gemeenschap en de Staten.
- c) De Directeur-Generaal stelt alle Staten die lid zijn van de Organisatie, onverwijld op de hoogte van elke wijziging in deze Overeenkomst.

Inwerkingtreding en duur

Artikel 25

- a) Deze Overeenkomst treedt in werking op de dag waarop de Organisatie van de Gemeenschap en de Staten een schriftelijke kennisgeving heeft ontvangen dat de interne procedures betreffende de inwerkingtreding van deze Overeenkomst zijn voltooid. De Directeur-Generaal stelt alle Staten die lid zijn van de Organisatie, onverwijld op de hoogte van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst.

- b) Deze Overeenkomst blijft van kracht zolang de Staten Partij zijn bij het Verdrag.

Protocol

Artikel 26

Het aan deze Overeenkomst gehechte Protocol vormt een integreerend deel daarvan. Met de term „Overeenkomst” als gebruikt in dit document wordt de Overeenkomst alsmede het Protocol bedoeld.

Deel II

Inleiding

Artikel 27

Dit deel van de Overeenkomst heeft tot doel de vereiste uitwerking te geven van de procedures die bij de uitvoering van de in deel I opgenomen bepalingen betreffende de waarborgen dienen te worden toegepast.

Doel van de waarborgen

Artikel 28

Het doel van de in deze Overeenkomst vermelde procedures bij de toepassing van waarborgen is het tijdig ontdekken van de aanwending van noemenswaardige hoeveelheden kernmateriaal voor de vervaardiging van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen dan wel voor onbekende doeleinden in plaats van voor vreedzame nucleaire activiteiten, alsmede de afschrikking van pogingen daartoe door het risico van vroegtijdige ontdekking.

Artikel 29

Voor het bereiken van het in artikel 28 geformuleerde doel wordt als voornaamste waarborgmaatregel gebruik gemaakt van materiaalboekhouding met als belangrijkste aanvullende maatregelen insluiting en toezicht.

Artikel 30

De technische conclusie van de verificatiewerkzaamheden van de Organisatie krijgt de vorm van een verklaring waarin voor elk materiaalbalansgebied voor een bepaalde periode de hoeveelheid niet-verantwoord materiaal wordt vermeld, alsmede de grenzen van de nauwkeurigheid van de opgegeven hoeveelheden.

Het stelsel van waarborgen van de Gemeenschap

Artikel 31

Krachtens artikel 3 maakt de Organisatie bij de toepassing van haar verificatiewerkzaamheden volledig gebruik van het waarborgensstelsel van de Gemeenschap.

Artikel 32

Het stelsel van de Gemeenschap voor de boekhouding van en de controle op kernmateriaal krachtens deze Overeenkomst wordt gebaseerd op een structuur van materiaalbalansgebieden. In voorkomend geval en zoals nader aangegeven in de Aanvullende Regelingen, zal de Gemeenschap bij de toepassing van haar waarborgen gebruik maken van en, voor zover noodzakelijk, voorzieningen treffen voor maatregelen als:

- a) een meetsysteem voor de bepaling van de ontvangen, geproduceerde, verzonden, verloren of anderszins van de inventaris afgevoerde hoeveelheden kernmateriaal, alsmede van de hoeveelheden op de inventaris;
- b) de beoordeling van de precisie en de nauwkeurigheid van de metingen en raming van de meetafwijkingen;
- c) procedures voor het vaststellen, bestuderen en beoordelen van verschillen in metingen van respectievelijk verzender en ontvanger;
- d) procedures voor het opmaken van de feitelijke inventaris;
- e) procedures voor de beoordeling van de cumulatie van niet-bepaalde inventaris en niet-bepaalde verliezen;
- f) een boekings- en rapportagesysteem waaruit voor ieder materiaalbalansgebied de inventaris van kernmateriaal blijkt en de wijzigingen in die inventaris met inbegrip van materiaal dat in het betrokken gebied werd gebracht, respectievelijk dit heeft verlaten;
- g) voorzieningen ter verzekering van een juiste uitvoering van de boekhoudkundige procedures en -maatregelen;
- h) procedures voor het opstellen van rapporten voor de Organisatie overeenkomstig de artikelen 59 tot en met 65 en 67 tot en met 69.

Artikel 33

De waarborgen krachtens deze Overeenkomst zijn niet van toepassing op materiaal in ertswinning of -verwerking.

Artikel 34

- a) Indien enig uranium- of thoriumhoudend materiaal dat het stadium van de splijtstofcyclus als beschreven onder c) nog niet heeft bereikt, direct of indirect wordt uitgevoerd naar een niet-kernwapenstaat die geen Partij is bij deze Overeenkomst, stelt de Gemeenschap de Organisatie van de hoeveelheid, samenstelling en bestemming van dit materiaal op de hoogte, tenzij het voor specifiek niet-nucleaire doeleinden wordt uitgevoerd.

- b) Indien enig uranium- of thoriumhoudend materiaal dat het stadium van de splijfstofcyclus als beschreven onder c) nog niet heeft bereikt, in de Staten wordt ingevoerd, stelt de Gemeenschap de Organisatie van de hoeveelheid en samenstelling van dit materiaal op de hoogte, tenzij het voor specifiek niet-nucleaire doeleinden wordt ingevoerd.
- c) Indien enig kernmateriaal van een samenstelling en zuiverheidsgraad die het geschikt maken voor de vervaardiging van brandstof of voor isotopenverrijking, de fabriek of het processtadium waarin het is geproduceerd, verlaat, of indien dergelijk kernmateriaal of enig ander kernmateriaal dat in een later stadium van de splijfstofcyclus is geproduceerd, in de Staten wordt ingevoerd, dan is dergelijk materiaal aan de andere in deze Overeenkomst vermelde procedures voor de toepassing van waarborgen onderworpen.

Beëindiging van waarborgen

Artikel 35

- a) Waarborgen krachtens deze Overeenkomst op kernmateriaal worden onder de in artikel 11 vermelde voorwaarden beëindigd. Wanneer aan de in dat artikel gestelde voorwaarden niet is voldaan, maar de Gemeenschap meent dat het terugwinnen van kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, uit restmateriaal vooralsnog onuitvoerbaar of onwenselijk is, plegen de Organisatie en de Gemeenschap overleg over de in dat geval toe te passen geëigende waarborgen.
- b) Waarborgen krachtens deze Overeenkomst op kernmateriaal worden onder de in artikel 13 vermelde voorwaarden beëindigd, indien de Organisatie en de Gemeenschap beide van oordeel zijn, dat dergelijk kernmateriaal praktisch niet teruggewonnen kan worden.

Vrijstelling van waarborgen

Artikel 36

Op verzoek van de Gemeenschap stelt de Organisatie de volgende kernmaterialen vrij van waarborgen krachtens deze Overeenkomst:

- a) bijzondere splijststoffen, wanneer deze in de orde van grootte van een gram of minder aangewend worden als sensor in instrumenten;
- b) kernmateriaal, indien het wordt aangewend voor niet-nucleaire activiteiten overeenkomstig artikel 13, indien dergelijk materiaal kan worden teruggewonnen;
- c) plutonium dat meer dan 80 % plutonium-238 bevat.

Artikel 37

Op verzoek van de Gemeenschap stelt de Organisatie kernmateriaal dat anders aan de waarborgen krachtens deze Overeenkomst zou zijn onderworpen, van deze waarborgen vrij, mits de totale hoeveelheid kernmateriaal dat in de Staten volgens dit artikel wordt vrijgesteld, nooit meer bedraagt dan:

- a) in totaal één kilogram bijzondere splijtstoffen die kunnen bestaan uit één of meer van de volgende materialen:
 - i) plutonium;
 - ii) uranium met een verrijkingsgraad van 0,2 (20 %) en meer, waarbij voor de berekening het gewicht met de verrijkingsgraad wordt vermenigvuldigd;
 - iii) uranium met een verrijkingsgraad van minder dan 0,2 (20 %), maar meer dan die van natuurlijk uranium, waarbij voor de berekening het gewicht met vijfmaal het kwadraat van de verrijkingsgraad wordt vermenigvuldigd;
- b) in totaal tien metrieke ton natuurlijk uranium en verarmd uranium met een verrijkingsgraad van meer dan 0,005 (0,5 %);
- c) twintig metrieke ton verarmd uranium met een verrijkingsgraad van 0,005 (0,5 %) of minder;
- d) twintig metrieke ton thorium;

of grotere hoeveelheden welke door de Raad voor een uniforme toepassing nader kunnen worden vastgesteld.

Artikel 38

Indien vrijgesteld kernmateriaal tezamen met kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, moet worden verwerkt of opgeslagen, worden voorzieningen getroffen voor het opnieuw toepassen van deze waarborgen hierop.

Aanvullende Regelingen

Artikel 39

De Gemeenschap stelt met de Organisatie Aanvullende Regelingen op, die op zodanig gedetailleerde wijze omschrijven hoe de in deze Overeenkomst neergelegde procedures moeten worden toegepast, als nodig is om de Organisatie in staat te stellen haar taken krachtens deze Overeenkomst op doeltreffende en doelmatige wijze te verrichten. De Aanvullende Regelingen kunnen in onderlinge overeenstemming tussen de Organisatie en de Gemeenschap worden uitgebreid of gewijzigd, zonder dat zulks tot wijziging van deze Overeenkomst leidt.

Artikel 40

De Aanvullende Regelingen worden gelijktijdig met, of zo spoedig mogelijk na, de inwerkingtreding van deze Overeenkomst van

kracht. De Organisatie, de Gemeenschap en de Staten doen al het mogelijke om te bewerkstelligen dat deze Regelingen negentig dagen na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst van kracht worden; deze termijn kan alleen in onderlinge overeenstemming tussen de Organisatie, de Gemeenschap en de Staten worden verlengd.

De Gemeenschap verstrekt de Organisatie onverwijld de gegevens die vereist zijn voor het completeren van de Aanvullende Regelingen. Vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst heeft de Organisatie het recht de daarin vastgelegde procedures voor kernmateriaal dat is opgenomen in de in artikel 41 bedoelde inventaris, ten uitvoer te leggen, ook indien de Aanvullende Regelingen nog niet van kracht zijn geworden.

Inventaris

Artikel 41

Op basis van het in artikel 62 bedoelde aanvangsrapport stelt de Organisatie een totaalinventaris op van alle kernmaterialen in de Staten die aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst onderworpen zijn, ongeacht de herkomst van dit materiaal, en houdt deze inventaris op basis van latere rapporten en van de resultaten van haar eigen verificatiewerkzaamheden bij. Afschriften van de inventaris worden met nader overeen te komen tussenpozen ter beschikking van de Gemeenschap gesteld.

Constructiegegevens

Algemene bepalingen

Artikel 42

Krachtens artikel 8 worden, bij de bespreking van de Aanvullende Regelingen, door de Gemeenschap constructiegegevens van bestaande installaties aan de Organisatie verstrekt. De termijnen voor de verstrekking van constructiegegevens van nieuwe installaties worden vastgesteld in de Aanvullende Regelingen en deze gegevens worden zo spoedig mogelijk verstrekt, voordat kernmateriaal in een nieuwe installatie wordt gebracht.

Artikel 43

De constructiegegevens die aan de Organisatie dienen te worden verstrekt, omvatten voor elke installatie, voor zover toepasselijk:

- a) de aanduiding van de installatie, met vermelding van de algemene aard, doel, de nominale capaciteit en de geografische ligging van de installatie, alsmede de naam en het adres die moeten worden gebruikt voor normale zakelijke doeleinden;
- b) een beschrijving van de algemene opzet van de installatie met zo mogelijk vermelding van de vorm, plaats en stroom van kernmateriaal en van het globale ontwerp van belangrijke on-

- derdelen van de uitrusting waarin kernmateriaal wordt gebruikt, geproduceerd of verwerkt;
- c) een beschrijving van die aspecten van de installatie die betrekking hebben op de materiaalboekhouding, de insluiting en het toezicht;
 - d) een beschrijving van de bestaande en voorgestelde procedures in de installatie voor de boekhouding van en de controle op het kernmateriaal, met in het bijzonder vermelding van de materiaalbalansgebieden zoals deze door de exploitant zijn vastgesteld, metingen van de materiaalstroom en procedures voor het opmaken van de feitelijke inventaris.

Artikel 44

Voor elke installatie worden ook andere gegevens die van belang zijn voor de toepassing van de waarborgen krachtens deze Overeenkomst aan de Organisatie verstrekt, indien dit in de Aanvullende Regelingen is vastgelegd. De Gemeenschap verstrekt de Organisatie aanvullende gegevens betreffende de gezondheids- en veiligheidsprocedures die de Organisatie in acht dient te nemen en waaraan haar inspecteurs zich in de installaties dienen te houden.

Artikel 45

De Organisatie ontvangt van de Gemeenschap ter bestudering constructiegegevens met betrekking tot een wijziging die van belang is in verband met de waarborgen krachtens deze Overeenkomst, en wordt op de hoogte gesteld van elke wijziging in de gegevens die haar krachtens artikel 44 zijn verstrekt, en wel een zodanige tijd van tevoren dat de procedures voor de toepassing van de waarborgen, die krachtens deze Overeenkomst moeten worden gevolgd, indien nodig kunnen worden aangepast.

Artikel 46

Doel van de bestudering van de constructiegegevens

De constructiegegevens die aan de Organisatie zijn verstrekt, worden voor de volgende doeleinden gebruikt:

- a) vaststelling van die kenmerken van installaties en kernmateriaal die van belang zijn voor de toepassing van waarborgen op kernmateriaal, zulks op voldoende gedetailleerde wijze om verificatie te vergemakkelijken;
- b) bepaling van materiaalbalansgebieden die voor de boekhouding krachtens deze Overeenkomst moeten worden gebruikt en het kiezen van die strategische punten die hoofdmeetpunten vormen en die worden gebruikt bij de bepaling van de stroom en de inventaris van kernmateriaal; bij de bepaling van der-

gelijke materiaalbalansgebieden worden onder andere de volgende criteria gehanteerd:

- i) de omvang van het materiaalbalansgebied dient in verband te staan met de nauwkeurigheid waarmee de materiaalbalans kan worden opgemaakt;
 - ii) bij de bepaling van het materiaalbalansgebied dienen alle mogelijkheden te worden benut om insluiting en toezicht te gebruiken ten einde bij te dragen tot de volledigheid van de metingen van de materiaalstroom en zodoende de toepassing van de waarborgen te vereenvoudigen en de metingen te concentreren op hoofdmeetpunten;
 - iii) een speciaal materiaalbalansgebied kan op verzoek van de Gemeenschap of de betrokken Staat worden ingesteld rond een processtadium dat commercieel gevoelige gegevens bevat;
- c) vaststelling van het nominale tijdschema en de procedures voor het opmaken van de feitelijke inventaris van kernmateriaal voor de boekhouding krachtens deze Overeenkomst;
 - d) vaststelling van de vereisten voor de boeken en de rapporten en van de procedures voor de beoordeling van de boeken;
 - e) vaststelling van de vereisten en procedures voor de verificatie van de hoeveelheid en de plaats van kernmateriaal;
 - f) keuze van de passende combinaties van methodes en technieken voor insluiting en toezicht en de strategische punten waar deze moeten worden toegepast.

De resultaten van de bestudering van de constructiegegevens, zoals overeengekomen tussen de Organisatie en de Gemeenschap, worden in de Aanvullende Regelingen opgenomen.

Artikel 47

Hernieuwde bestudering van constructiegegevens

Met het oog op wijziging van de werkzaamheden die krachtens artikel 46 worden uitgevoerd, worden constructiegegevens opnieuw in studie genomen in het licht van wijzigingen in de bedrijfsomstandigheden, van technologische ontwikkelingen op het gebied van waarborgen of van ervaring opgedaan bij de toepassing van verificatieprocedures.

Artikel 48

Verificatie van constructiegegevens

In samenwerking met de Gemeenschap en de betrokken Staat kan de Organisatie inspecteurs zenden naar installaties ter verificatie van de constructiegegevens die aan de Organisatie krachtens de artikelen 42 tot en met 45 voor de in artikel 46 vermelde doeleinden zijn verstrekt.

Gegevens betreffende kernmateriaal buiten installaties

Artikel 49

Wanneer kernmateriaal regelmatig buiten installaties wordt gebruikt, ontvangt de Organisatie van de Gemeenschap, in voorkomend geval, de volgende gegevens:

- a) een algemene beschrijving van het gebruik van het kernmateriaal, de plaats waar het zich bevindt, en naam en adres van de gebruiker die voor normale zakelijke doeleinden worden gebezigd;
- b) een algemene beschrijving van de bestaande en voorgestelde procedures voor boekhouding van en controle op het kernmateriaal, zoals nader uitgewerkt in de Aanvullende Regelingen.

De Organisatie wordt te rechter tijd door de Gemeenschap op de hoogte gesteld van elke wijziging in de gegevens die haar krachtens dit artikel zijn verstrekt.

Artikel 50

De gegevens die aan de Organisatie op grond van artikel 49 zijn verstrekt, kunnen, voor zover van belang, worden gebruikt voor de in artikel 46, onder b) tot en met f), vermelde doeleinden.

Boekingsstelsel

Algemene bepalingen

Artikel 51

De Gemeenschap draagt er zorg voor dat boeken worden bijgehouden voor elk materiaalbalansgebied. De bij te houden boeken worden beschreven in de Aanvullende Regelingen.

Artikel 52

De Gemeenschap treft de nodige maatregelen om bestudering van de boeken door inspecteurs van de Organisatie te vergemakkelijken, vooral indien deze niet in het Engels, Frans, Russisch of Spaans zijn gesteld.

Artikel 53

De boeken worden ten minste vijf jaar bewaard.

Artikel 54

De boeken bestaan, voor zover toepasselijk, uit:

- a) boekhoudkundige bescheiden over al het kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen;
- b) werkstaten van de installaties waarin dergelijk kernmateriaal aanwezig is.

Artikel 55

Het meetsysteem dat de grondslag vormt voor de boeken aan de hand waarvan de rapporten worden opgesteld, dient te beantwoorden aan de nieuwste internationale normen of hieraan kwalitatief gelijkwaardig te zijn.

Boekhoudkundige bescheiden

Artikel 56

In de boekhoudkundige bescheiden wordt voor elk materiaalbalansgebied het volgende vermeld:

- a) alle wijzigingen in de inventaris, zodat de boekhoudkundige inventaris te allen tijde kan worden bepaald;
- b) alle meetresultaten aan de hand waarvan de feitelijke inventaris wordt vastgesteld;
- c) alle aanpassingen en correcties die zijn aangebracht met betrekking tot inventariswijzigingen, boekhoudkundige en feitelijke inventarissen.

Artikel 57

Ten aanzien van alle inventariswijzigingen en feitelijke inventarissen bevatten de boeken voor elke partij kernmateriaal de volgende gegevens: de aanduiding van het materiaal, de gegevens betreffende de partij en de basisgegevens. De boeken vermelden voor elke partij kernmateriaal de gegevens betreffende uranium, thorium en plutonium afzonderlijk. Ten aanzien van elke inventariswijziging wordt het tijdstip vermeld van de wijziging, alsmede, in voorkomend geval, het materiaalbalansgebied waaruit het materiaal wordt afgevoerd en het materiaalbalansgebied waar het materiaal wordt bijgeschreven of de ontvanger.

Artikel 58

Werkstaten

In de werkstaten wordt, in voorkomend geval, voor elk materiaalbalansgebied het volgende vermeld:

- a) de bedrijfsgegevens die worden gebruikt om wijzigingen in de hoeveelheid en samenstelling van kernmateriaal te bepalen;
- b) de gegevens, verkregen bij het ijken van tanks en instrumenten en bij monsterneming en analyses, de procedures voor de kwaliteitscontrole van metingen en de daaruit afgeleide ramingen voor toevallige en systematische fouten;
- c) een beschrijving van de volgorde van de werkzaamheden voor het treffen van voorbereidingen voor en het opmaken van een feitelijke inventaris ten einde te verzekeren dat dit op juiste en volledige wijze geschiedt;
- d) een beschrijving van de stappen die worden ondernomen om de oorzaak en de omvang van elk toevallig of niet gemeten verlies na te gaan.

Rapportagesysteem
Algemene bepalingen

Artikel 59

De Gemeenschap legt de Organisatie de in de artikelen 60 tot en met 65 en 67 tot en met 69 nader omschreven rapporten voor over kernmateriaal dat aan de waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen.

Artikel 60

De rapporten worden opgesteld in het Engels, Frans, Russisch of Spaans, tenzij in de Aanvullende Regelingen anders is bepaald.

Artikel 61

De rapporten zijn gebaseerd op de boeken die worden bijgehouden overeenkomstig de artikelen 51 tot en met 58 en bestaan in voorkomend geval uit boekhoudrapporten en bijzondere rapporten.

Boekhoudrapporten

Artikel 62

De Organisatie ontvangt van de Gemeenschap een aanvangsrapport inzake al het kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen. Het aanvangsrapport wordt binnen dertig dagen na de laatste dag van de maand waarin deze Overeenkomst van kracht wordt, verzonden en geeft de situatie op de laatste dag van die maand weer.

Artikel 63

De Gemeenschap verstrekt de Organisatie voor elk materiaalbalansgebied de volgende boekhoudrapporten:

- a) rapporten over inventariswijzigingen waaruit alle wijzigingen in de inventaris van kernmateriaal blijken. De rapporten worden zo spoedig mogelijk en in ieder geval binnen de in de Aanvullende Regelingen vastgestelde termijnen verzonden;
- b) rapporten over de materiaalbalans, waaruit de materiaalbalans blijkt die is gebaseerd op een feitelijke inventaris van kernmateriaal dat daadwerkelijk in het materiaalbalansgebied aanwezig is. De rapporten worden zo spoedig mogelijk en in ieder geval binnen de in de Aanvullende Regelingen vastgestelde termijnen verzonden.

De rapporten zijn gebaseerd op gegevens die op het tijdstip van de rapportage beschikbaar zijn en kunnen zo nodig later worden gecorrigeerd.

Artikel 64

In de rapporten over inventariswijzigingen worden de aanduiding en de gegevens betreffende de partij voor elke partij kernmateriaal vermeld, alsmede het tijdstip van de inventariswijziging en, in voorkomend geval, het materiaalbalansgebied waaruit het materiaal wordt afgevoerd en het materiaalbalansgebied waar het materiaal wordt bijgeschreven of de ontvanger. Deze rapporten gaan vergezeld van beknopte nota's,

- a) waarin de redenen van de inventariswijzigingen worden uiteengezet aan de hand van de bedrijfsgegevens als vervat in de in artikel 58, letter a), bedoelde werkstaten;
- b) waarin, zoals nader aangegeven in de Aanvullende Regelingen, het voorgenomen bedrijfsprogramma, met name het opmaken van de feitelijke inventaris, wordt beschreven.

Artikel 65

De Gemeenschap rapporteert elke inventariswijziging, aanpassing en correctie hetzij periodiek in de vorm van een geconsolideerde lijst, hetzij afzonderlijk. Inventariswijzigingen worden in partijen uitgedrukt gerapporteerd. Zoals nader aangegeven in de Aanvullende Regelingen kunnen kleine wijzigingen in de inventaris van kernmateriaal, zoals de overbrenging van analysemonsters, in één partij worden samengevoegd, en als één inventariswijziging worden gerapporteerd.

Artikel 66

De Organisatie verstrekt de Gemeenschap ten behoeve van belanghebbende partijen halfjaarlijkse verklaringen over de boekhoudkundige inventaris van kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, met betrekking tot ieder materiaalbalansgebied en op basis van de rapporten over inventariswijzigingen betreffende de periode die voor elk van deze verklaringen geldt.

Artikel 67

Tenzij door de Organisatie en de Gemeenschap anders wordt overeengekomen, bevatten de rapporten over de materiaalbalans de volgende gegevens:

- a) feitelijke aanvangsinventaris;
- b) inventariswijzigingen (eerst ingebrachte, dan afgevoerde hoeveelheden);
- c) boekhoudkundige slotinventaris;
- d) verschillen tussen verzender en ontvanger;
- e) aangepaste boekhoudkundige slotinventaris;

- f) feitelijke slotinventaris;
- g) niet-verantwoord materiaal.

Een verklaring inzake de feitelijke inventaris, waarin alle partijen afzonderlijk zijn opgenomen en voor elke partij de aanduiding van het materiaal en de gegevens betreffende de partij zijn vermeld, wordt aan elk rapport over de materiaalbalans toegevoegd.

Artikel 68

Bijzondere rapporten

De Gemeenschap stelt onverwijld bijzondere rapporten op:

- a) indien ten gevolge van enig ongebruikelijk voorval of ongebruikelijke omstandigheden bij de Gemeenschap het vermoeden rijst dat er een verlies van kernmateriaal plaats heeft gevonden of heeft kunnen vinden, in hoeveelheden die de voor dit doel in de Aanvullende Regelingen nader omschreven limieten overschrijden;
- b) indien de insluiting onverwacht zodanig is gewijzigd ten opzichte van die welke in de Aanvullende Regelingen nader is omschreven, dat ongemachtigd wegnemen van kernmateriaal mogelijk is geworden.

Artikel 69

Aanvulling en toelichting van rapporten

Indien de Organisatie zulks verzoekt, geeft de Gemeenschap, voor zover van belang in verband met de waarborgen krachtens deze Overeenkomst, aanvullingen of toelichtingen op elk rapport.

Inspecties

Artikel 70

Algemene bepalingen

De Organisatie heeft het recht inspecties uit te voeren zoals bepaald in deze Overeenkomst.

Doel van inspecties

Artikel 71

De Organisatie kan inspecties ad hoc uitvoeren ten einde:

- a) de gegevens vervat in het aanvangsrapport betreffende het kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, te verifiëren alsmede wijzigingen in de situatie, die zijn opgetreden tussen de datum van het aanvangsrapport en de datum waarop de Aanvullende Regelingen van kracht worden, vast te stellen en te verifiëren voor een bepaalde installatie;

- b) overeenkomstig de artikelen 93 en 96 de hoeveelheid en de samenstelling van kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, vast te stellen en zo mogelijk te verifiëren alvorens het wordt uitgevoerd uit of zodra het wordt ingevoerd in de Staten, met uitzondering van verzendingen binnen de Gemeenschap.

Artikel 72

De Organisatie kan routine-inspecties uitvoeren ten einde:

- a) te verifiëren of de rapporten overeenstemmen met de boeken;
- b) de plaats, aard, hoeveelheid en samenstelling van alle kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, te verifiëren;
- c) gegevens over de mogelijke oorzaken voor het bestaan van niet-verantwoord materiaal, verschillen tussen verzender en ontvanger, alsmede onzekerheden in de boekhoudkundige inventaris te verifiëren.

Artikel 73

Met inachtneming van de in artikel 77 vermelde procedures kan de Organisatie bijzondere inspecties uitvoeren:

- a) ten einde de gegevens vervat in bijzondere rapporten te verifiëren;
- b) of, indien de Organisatie van mening is dat de door de Gemeenschap verstrekte gegevens, met inbegrip van toelichtingen door de Gemeenschap, alsmede van gegevens die bij routine-inspecties zijn verkregen, voor haar niet afdoende zijn om haar taken krachtens deze Overeenkomst te vervullen.

Een inspectie wordt geacht een bijzondere inspectie te zijn, wanneer het gaat om een aanvullende inspectie naast de routine-inspecties bedoeld in deze Overeenkomst en/of wanneer deze de toegang tot gegevens of plaatsen met zich meebrengt naast de toegang bedoeld in artikel 76 voor inspecties ad hoc en routine-inspecties.

Draagwijdte van inspecties

Artikel 74

Voor de in de artikelen 71 tot en met 73 vermelde doeleinden kan de Organisatie:

- a) de boeken die worden bijgehouden krachtens de artikelen 51 tot en met 58, onderzoeken;
- b) onafhankelijke metingen verrichten van al het kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen;

- c) de werking en de ijking van instrumenten en andere meet- en controleapparatuur verifiëren;
- d) toezichts- en insluitingsmaatregelen toepassen en gebruiken;
- e) andere objectieve methoden waarvan de technische uitvoerbaarheid is gebleken, toepassen.

Artikel 75

In het kader van artikel 74 wordt de Organisatie in staat gesteld:

- a) waar te nemen dat monsters op hoofdmeetpunten voor de boekhouding van de materiaalbalans worden genomen overeenkomstig zodanige procedures dat representatieve monsters worden verkregen, de behandeling en analyse van de monsters waar te nemen en duplicaten van dergelijke monsters te verkrijgen;
- b) waar te nemen dat de metingen van kernmateriaal op hoofdmeetpunten voor de boekhouding van de materiaalbalans representatief zijn, en toe te zien op de ijking van de betrokken instrumenten en uitrusting;
- c) regelingen te treffen met de Gemeenschap en voor zover nodig met de betrokken Staat dat, indien noodzakelijk:
 - i) aanvullende metingen worden verricht en aanvullende monsters worden genomen ten behoeve van de Organisatie;
 - ii) de standaardanalysemonsters van de Organisatie worden geanalyseerd;
 - iii) passende absolute standaarden worden gebruikt bij de ijking van instrumenten en andere uitrusting;
 - iv) andere ijkingen plaatsvinden;
- d) het gebruik van haar eigen uitrusting voor onafhankelijke metingen en toezicht te regelen, en, indien overeengekomen en nader aangegeven in de Aanvullende Regelingen, het installeren van dergelijke uitrusting te regelen;
- e) haar zegels en andere identificatie- en verklikapparatuur bij insluitingen aan te brengen, indien overeengekomen en in de Aanvullende Regelingen nader aangegeven;
- f) regelingen te treffen met de Gemeenschap of de betrokken Staat voor de verzending van monsters, genomen ten behoeve van de Organisatie.

Toegang voor inspecties

Artikel 76

- a) Voor de in artikel 71 onder a) vermelde doeleinden en tot het tijdstip waarop de strategische punten in de Aanvullende Regelingen nader zijn aangegeven, hebben inspecteurs van de Or-

organisatie toegang tot elke plaats waar volgens het aanvangsrapport of volgens enige inspectie die in verband daarmee is uitgevoerd, kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, aanwezig is.

- b) Voor de in artikel 71 onder b) vermelde doeleinden hebben de inspecteurs van de Organisatie toegang tot alle plaatsen waarvan de Organisatie overeenkomstig de artikelen 92, onder d) iii), of 95, onder d) iii), in kennis is gesteld.
- c) Voor de in artikel 72 vermelde doeleinden hebben de inspecteurs alleen toegang tot de in de Aanvullende Regelingen nader aangegeven strategische punten en tot de krachtens de artikelen 51 tot en met 58 bijgehouden boeken.
- d) Mocht de Gemeenschap concluderen dat ingevolge bijzondere omstandigheden de toegang door de Organisatie verder moet worden beperkt, dan treffen de Gemeenschap en de Organisatie onverwijld regelingen ten einde de Organisatie in staat te stellen zich van haar verantwoordelijkheden voor de toepassing van waarborgen in het licht van deze beperkingen te kwijten. De Directeur-Generaal rapporteert al deze regelingen aan de Raad.

Artikel 77

In de omstandigheden die kunnen leiden tot bijzondere inspecties voor de in artikel 73 omschreven doeleinden, plegen de Gemeenschap en de Organisatie onmiddellijk overleg. Als resultaat van dit overleg kan de Organisatie:

- a) naast de routine-inspecties bedoeld in deze Overeenkomst andere inspecties uitvoeren;
- b) met instemming van de Gemeenschap toegang krijgen tot andere gegevens of plaatsen dan die vermeld in artikel 76. Elk geschil hierover wordt geregeld overeenkomstig de artikelen 21 en 22; indien handelend optreden door de Gemeenschap of een Staat, voor zover een der Partijen afzonderlijk is betrokken, absoluut noodzakelijk en dringend is, is artikel 18 van toepassing.

Frequentie en intensiteit van routine-inspecties

Artikel 78

Aantal, intensiteit en duur van routine-inspecties worden, onder inachtneming van een zo goed mogelijk tijdschema, beperkt tot het minimum dat verenigbaar is met een doeltreffende toepassing van de in deze Overeenkomst bedoelde procedures betreffende waarborgen, terwijl een optimaal en zo economisch mogelijk gebruik moet worden gemaakt van de beschikbare inspectiemogelijkheden krachtens deze Overeenkomst.

Artikel 79

De Organisatie kan één routine-inspectie per jaar uitvoeren bij installaties en materiaalbalansgebieden buiten installaties, waarvan de inhoud of de jaarlijks verwerkte hoeveelheid aan kernmateriaal, afhankelijk van welke de grootste is, vijf kilogram effectief niet te boven gaat.

Artikel 80

Aantal, intensiteit, duur, tijdschema en wijze van routine-inspecties bij installaties met een inhoud of een jaarlijks verwerkte hoeveelheid aan kernmateriaal die vijf kilogram effectief te boven gaat, worden bepaald ervan uitgaande dat in het maximale of uiterste geval de inspectie niet intensiever is dan noodzakelijk en voldoende om de continuïteit van de kennis inzake de stroom en inventaris van kernmateriaal te handhaven, en waarbij het maximum aan routine-inspecties bij dergelijke installaties als volgt wordt bepaald:

- a) voor reactoren en verzegelde opslaginstallaties wordt het maximum aantal routine-inspecties per jaar bepaald door voor elke zodanige installatie één zesde manjaar inspectie toe te staan;
- b) voor andere installaties dan reactoren of verzegelde opslaginstallaties met plutonium of tot meer dan 5 % verrijkt uranium wordt het maximum aantal routine-inspecties per jaar voor elke installatie bepaald door $30 \times \sqrt{E}$ mandagen inspectie per jaar toe te staan, waarbij E de inventaris of de jaarlijks verwerkte hoeveelheid aan kernmateriaal, afhankelijk van welke de grootste is, uitgedrukt in kilogrammen effectief, is. Het voor elke zodanige installatie vastgestelde maximum bedraagt echter niet minder dan 1,5 manjaar inspectie;
- c) voor installaties die niet onder a) of b) vallen, wordt het maximum aantal routine-inspecties per jaar voor elke zodanige installatie bepaald door één derde manjaar inspectie, vermeerderd met $0,4 \times E$ mandagen inspectie per jaar, waarbij E de inventaris of de jaarlijks verwerkte hoeveelheid aan kernmateriaal, afhankelijk van welke de grootste is, uitgedrukt in kilogrammen effectief, is.

De Partijen bij deze Overeenkomst kunnen overeenkomen, de getallen voor het maximum aan inspecties als vastgelegd in dit artikel, te wijzigen indien de Raad heeft vastgesteld dat een dergelijke wijziging redelijk is.

Artikel 81

Met inachtneming van de artikelen 78 tot en met 80, houden de criteria die gehanteerd moeten worden bij de bepaling van het daad-

werkelijk aantal, de intensiteit, de duur, het tijdschema en de wijze van routine-inspecties van elke installatie, het volgende in:

- a) *de vorm van het kernmateriaal*, in het bijzonder of het los kernmateriaal betreft dan wel of het is vervat in een aantal afzonderlijke eenheden; de chemische samenstelling van het materiaal en, bij uranium, of het licht of hoog is verrijkt en de mate waarin het toegankelijk is;
- b) *de doeltreffendheid van de waarborgen van de Gemeenschap*, daaronder begrepen de mate waarin de exploitanten van installaties functioneel onafhankelijk zijn van de waarborgen van de Gemeenschap; de mate waarin de in artikel 32 vermelde maatregelen door de Gemeenschap ten uitvoer zijn gelegd; het tempo waarin de rapporten aan de Organisatie worden toegezonden; de mate waarin deze met de zelfstandig door de Organisatie uitgevoerde verificatie overeenkomen en de hoeveelheid en de nauwkeurigheid van het niet-verantwoorde materiaal zoals dit door de Organisatie werd geverifieerd;
- c) *de karakteristieken van de splijtstofcyclus in de Staten*, in het bijzonder het aantal en type installaties met kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen; die karakteristieken van dergelijke installaties die van belang zijn voor de toepassing van waarborgen krachtens deze Overeenkomst, en met name de mate van insluiting; de mate waarin de constructie van dergelijke installaties de verificatie van de stroom en inventaris van het kernmateriaal vereenvoudigt en de mate waarin gegevens van verschillende materiaalbalansgebieden met elkaar kunnen worden gecorreleerd;
- d) *internationale verwevenheid*, in het bijzonder de mate waarin kernmateriaal wordt ontvangen uit of verzonden naar andere Staten voor gebruik of verwerking; alle verificatieactiviteiten in dit verband door de Organisatie en de mate waarin nucleaire activiteiten in iedere Staat onderling verband houden met die in andere Staten;
- e) *technische ontwikkeling op het gebied van waarborgen*, met inbegrip van de toepassing van statistische technieken en willekeurige steekproeven met het oog op de beoordeling van de stroom van kernmateriaal.

Artikel 82

De Organisatie en de Gemeenschap plegen overleg indien laatstgenoemde van mening is dat de inspecties zich overmatig richten op bepaalde installaties.

Aankondiging van inspecties

Artikel 83

De Organisatie doet de Gemeenschap en de betrokken Staten tevoren als volgt mededeling van de komst van inspecteurs van de Organisatie in installaties of materiaalbalansgebieden buiten installaties:

- a) voor inspecties ad hoc krachtens artikel 71 onder b) ten minste 24 uur van tevoren; voor inspecties krachtens artikel 71 onder a) alsmede de werkzaamheden bedoeld in artikel 48, ten minste een week van tevoren;
- b) voor bijzondere inspecties krachtens artikel 73 zo spoedig mogelijk nadat de Organisatie en de Gemeenschap overeenkomstig artikel 77 overleg hebben gepleegd, waarbij ervan wordt uitgegaan dat de kennisgeving van aankomst in de regel een onderdeel van dit overleg vormt;
- c) voor routine-inspecties krachtens artikel 72 ten minste 24 uur van tevoren bij installaties bedoeld in artikel 80 onder b) en bij verzegelde opslaginstallaties die plutonium of tot meer dan 5 % verrijkt uranium bevatten, en een week van tevoren in alle andere gevallen.

In de aankondiging van inspecties worden de namen van de inspecteurs van de Organisatie, de te bezoeken installaties en materiaalbalansgebieden buiten installaties, alsmede de periode tijdens welke deze zullen worden bezocht, aangegeven. Indien de inspecteurs van de Organisatie van buiten de Staten moeten komen, kondigt de Organisatie van tevoren eveneens plaats en tijd waarop zij in de Staten aankomen, aan.

Artikel 84

Ongeacht het bepaalde in artikel 83, kan de Organisatie als een aanvullende maatregel, zonder voorafgaande mededeling, een deel van de routine-inspecties krachtens artikel 80 volgens het beginsel van de willekeurige steekproeven uitvoeren. Bij de uitvoering van onaangekondigde inspecties houdt de Organisatie volledig rekening met alle bedrijfsprogramma's die haar ingevolge artikel 64 onder b) zijn verstrekt. Voorts houdt de Organisatie, steeds wanneer mogelijk en op basis van het bedrijfsprogramma, de Gemeenschap en de betrokken Staat op gezette tijden van haar algemeen programma voor onaangekondigde en onaangekondigde inspecties op de hoogte, waarbij de globale termijnen waarin inspecties zijn gepland, worden aangegeven. Bij de uitvoering van elke onaangekondigde inspectie doet de Organisatie al het mogelijke om alle praktische moeilijkheden voor de Gemeenschap en de betrokken Staat alsmede voor de exploitanten van de installaties tot een minimum te beperken, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de desbetreffende bepalingen van de artikelen 44 en 89. De Gemeenschap en de betrokken Staat doen evenzo al

het mogelijke om de taak van de inspecteurs van de Organisatie te vergemakkelijken.

Aanwijzing van inspecteurs van de Organisatie

Artikel 85

Bij de aanwijzing van inspecteurs van de Organisatie worden de volgende procedures toegepast:

- a) de Directeur-Generaal deelt de Gemeenschap en de Staten schriftelijk mede de naam, hoedanigheden, nationaliteit, rang en verdere bijzonderheden die van belang kunnen zijn, van elke ambtenaar van de Organisatie die hij voorstelt voor de aanwijzing tot inspecteur van de Organisatie voor de Staten;
- b) de Gemeenschap deelt de Directeur-Generaal binnen dertig dagen na ontvangst van een dergelijk voorstel mede of zij dit voorstel aanvaardt;
- c) de Directeur-Generaal kan elke ambtenaar die door de Gemeenschap en de Staten is aanvaard, als inspecteur voor de Staten aanwijzen en stelt de Gemeenschap en de Staten van deze aanwijzing in kennis;
- d) op een desbetreffend verzoek van de Gemeenschap dan wel op zijn eigen initiatief doet de Directeur-Generaal de Gemeenschap en de Staten onmiddellijk mededeling van iedere intrekking van de aanwijzing van een ambtenaar als inspecteur van de Organisatie voor de Staten.

Voor inspecteurs van de Organisatie die benodigd zijn voor de werkzaamheden bedoeld in artikel 48, en voor inspecties ad hoc krachtens artikel 71 onder a) wordt de aanwijzingsprocedure echter zo mogelijk binnen dertig dagen na inwerkingtreding van deze Overeenkomst voltooid. Indien een dergelijke aanwijzing binnen deze termijn onmogelijk blijkt, worden inspecteurs van de Organisatie die met deze werkzaamheden worden belast, op tijdelijke basis aangewezen.

Artikel 86

De Staten verlenen of verlengen zo snel mogelijk de vereiste visa voor elke inspecteur van de Organisatie, aangewezen overeenkomstig artikel 85.

*Gedragingen en bezoeken van inspecteurs
van de Organisatie*

Artikel 87

Inspecteurs van de Organisatie voeren bij de uitoefening van hun taken krachtens de artikelen 48 en 71 tot en met 75 hun werkzaamheden op zodanige wijze uit, dat belemmering of vertraging van de bouw, inbedrijfstelling of exploitatie van installaties of een aantasting

van de veiligheid daarvan wordt vermeden. In het bijzonder bedienen inspecteurs van de Organisatie zelf geen enkele installatie noch geven zij het personeel van een installatie opdrachten daartoe. Indien inspecteurs van de Organisatie van mening zijn, dat op grond van de artikelen 74 en 75 bepaalde handelingen in een installatie door de exploitant moeten worden uitgevoerd, dienen zij een daartoe strekkend verzoek in.

Artikel 88

Indien inspecteurs van de Organisatie vragen om diensten die in een Staat kunnen worden verleend, met inbegrip van het gebruik van uitrusting, in verband met de uitvoering van inspecties, vergemakkelijken de betrokken Staat en de Gemeenschap het verlenen van dergelijke diensten en het gebruik van dergelijke uitrusting door inspecteurs van de Organisatie.

Artikel 89

De Gemeenschap en de betrokken Staten hebben het recht inspecteurs van de Organisatie te laten vergezellen door haar eigen inspecteurs, respectievelijk hun vertegenwoordigers, mits de inspecteurs van de Organisatie hierbij niet worden opgehouden of anderszins belemmerd in de uitvoering van hun taken.

Verklaring over door de Organisatie uitgevoerde verificatiewerkzaamheden

Artikel 90

De Organisatie stelt de Gemeenschap ten behoeve van belanghebbende Partijen in kennis van:

- a) de resultaten van haar inspecties, zulks binnen nader in de Aanvullende Regelingen aan te geven periodes;
- b) de conclusies die zij uit haar verificatiewerkzaamheden heeft getrokken.

Invoer in of uitvoer uit de Staten

Artikel 91

Algemene bepalingen

Kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is of dient te zijn onderworpen en dat wordt ingevoerd in of uitgevoerd uit de Staten, wordt in het kader van deze Overeenkomst onder de verantwoordelijkheden van de Gemeenschap en de betrokken Staat geacht te vallen, in geval van:

- a) invoer in de Staten vanaf het tijdstip dat deze verantwoordelijkheid niet meer berust bij de Staat waaruit het materiaal

wordt uitgevoerd en niet later dan het tijdstip waarop het kernmateriaal zijn bestemming heeft bereikt;

- b) uitvoer uit de Staten tot het tijdstip waarop de verantwoordelijkheid overgaat op de Staat waarin het materiaal wordt ingevoerd en niet later dan het tijdstip waarop het kernmateriaal zijn bestemming heeft bereikt.

Het punt waarop de verantwoordelijkheid overgaat, wordt vastgelegd in overeenstemming met passende regelingen te treffen tussen, enerzijds, de Gemeenschap en de betrokken Staat en, anderzijds, de Staat waarin het kernmateriaal wordt ingevoerd, of waaruit het wordt uitgevoerd. Noch de Gemeenschap, noch een Staat wordt geacht zodanige verantwoordelijkheid voor kernmateriaal te hebben uitsluitend op grond van het feit dat het kernmateriaal zich in doorvoer op of boven het grondgebied van een Staat bevindt, of dat het wordt vervoerd op een schip dat onder de vlag van een Staat vaart, dan wel in een luchtvaartuig van een Staat.

Uitvoer uit de Staten

Artikel 92

- a) De Gemeenschap licht de Organisatie van tevoren in over enige voorgenomen uitvoer van kernmateriaal dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst is onderworpen, indien de zending één kilogram effectief te boven gaat, dan wel, waar het gaat om installaties die gewoonlijk belangrijke hoeveelheden naar dezelfde Staat uitvoeren in zendingen die elk één kilogram effectief niet te boven gaan, indien zulks in de Aanvullende Regelingen nader is aangegeven.
- b) Een dergelijke mededeling wordt aan de Organisatie gedaan na het sluiten van de contracten die leiden tot uitvoer en binnen de termijn vermeld in de Aanvullende Regelingen.
- c) De Organisatie en de Gemeenschap kunnen andere procedures voor voorafgaande mededeling overeenkomen.
- d) In de mededeling wordt het volgende vermeld:
 - i) de aard en, zo mogelijk, de te verwachten hoeveelheid en de samenstelling van het uit te voeren kernmateriaal, alsmede het materiaalbalansgebied waaruit het afkomstig is;
 - ii) de Staat waarvoor het kernmateriaal is bestemd;
 - iii) de data waarop en de plaatsen waar het kernmateriaal voor verzending zal worden gereedgemaakt;
 - iv) de vermoedelijke data van verzending en aankomst van het kernmateriaal;
 - v) op welk punt tijdens het transport de ontvangende Staat in het kader van deze Overeenkomst de verantwoordelijkheid overneemt voor het kernmateriaal en de vermoedelijke datum waarop dit punt zal worden bereikt.

Artikel 93

De in artikel 92 bedoelde mededeling is zodanig dat de Organisatie, zo nodig, een inspectie ad hoc kan uitvoeren ten einde de hoeveelheid en samenstelling van het kernmateriaal te identificeren en zo mogelijk te verifiëren, alvorens het uit de Staten wordt uitgevoerd, met uitzondering van verzendingen binnen de Gemeenschap en ten einde het kernmateriaal dat gereed is voor verzending, te verzegelen, indien de Organisatie zulks wenst of de Gemeenschap zulks verzoekt. De uitvoer van het kernmateriaal mag echter in geen opzicht worden vertraagd door enige handeling die de Organisatie ingevolge een dergelijke mededeling verricht of overweegt.

Artikel 94

Indien kernmateriaal in de ontvangende Staat niet aan waarborgen van de Organisatie zal zijn onderworpen, draagt de Gemeenschap er zorg voor dat de Organisatie binnen drie maanden na het tijdstip waarop de ontvangende Staat de verantwoordelijkheid hiervoor aanvaardt, van de ontvangende Staat een bevestiging van de verzending ontvangt.

Invoer in de Staten

Artikel 95

- a) De Gemeenschap licht de Organisatie in over enige te verwachten invoer van kernmateriaal in de Staten, dat aan waarborgen krachtens deze Overeenkomst dient te worden onderworpen, indien de zending één kilogram effectief te boven gaat, dan wel, waar het gaat om installaties waarheen gewoonlijk belangrijke hoeveelheden vanuit dezelfde Staat worden verzonden in zendingen die elk één kilogram effectief niet te boven gaan, indien zulks in de Aanvullende Regelingen nader is aangegeven.
- b) De Organisatie wordt zo tijdig mogelijk, en in ieder geval binnen de termijnen gesteld in de Aanvullende Regelingen, op de hoogte gesteld van de te verwachten aankomst van het kernmateriaal.
- c) De Organisatie en de Gemeenschap kunnen andere procedures voor voorafgaande mededeling overeenkomen.
- d) In de mededeling wordt het volgende vermeld:
 - i) de aard en, zo mogelijk, de verwachte hoeveelheid en de samenstelling van het kernmateriaal;
 - ii) op welk punt tijdens het transport de Gemeenschap en de betrokken Staat in het kader van deze Overeenkomst verantwoordelijk zullen zijn voor het kernmateriaal en de vermoedelijke datum waarop dit punt zal worden bereikt;

- iii) de te verwachten datum van aankomst, de plaats waar en de datum waarop het in de bedoeling ligt het kernmateriaal uit te pakken.

Artikel 96

De mededeling bedoeld in artikel 95 is zodanig, dat de Organisatie, zo nodig, een inspectie ad hoc kan uitvoeren ten einde de hoeveelheid en samenstelling van het in de Staten ingevoerd kernmateriaal te identificeren en, zo mogelijk, te verifiëren op het moment waarop de zending wordt uitgepakt, zulks met uitzondering van verzendingen binnen de Gemeenschap. Het uitpakken mag echter niet worden vertraagd door enige handeling die de Organisatie ingevolge een dergelijke mededeling onderneemt of overweegt.

Artikel 97

Bijzondere rapporten

De Gemeenschap stelt een bijzonder rapport als bedoeld in artikel 68 op, indien zij op grond van enig ongebruikelijk voorval of omstandigheid in de mening komt te verkeren, dat er tijdens de invoer in of de uitvoer uit de Staten verlies aan kernmateriaal is of kan zijn geweest, met inbegrip van het optreden van een aanzienlijke vertraging.

Definities

Artikel 98

In het kader van deze Overeenkomst gelden de volgende definities:

1. A. *Gemeenschap* betekent zowel:
 - a) de juridische persoon, in het leven geroepen door het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (EURATOM), die Partij is bij deze Overeenkomst, als
 - b) het grondgebied waarop het EURATOM-Verdrag van toepassing is.
- B. *Staten* betekent de niet-kernwapenstaten die Lid-Staat zijn van de Gemeenschap en Partij zijn bij deze Overeenkomst.
2. A. *Aanpassing* betekent een in boekhoudkundige bescheiden of in een rapport vermelde post die een verschil tussen verzender en ontvanger, of niet-verantwoord materiaal aangeeft.
- B. *Jaarlijks verwerkte hoeveelheid* betekent, in het kader van de artikelen 79 en 80, de hoeveelheid kernmateriaal die jaarlijks een installatie die op nominaal vermogen werkt, verlaat.

- C. *Partij* betekent een hoeveelheid kernmateriaal welke voor boekhoudkundige doeleinden bij een hoofdmeeptpunt als eenheid wordt behandeld en waarvan samenstelling en hoeveelheid in één set specificaties of metingen worden vastgelegd. Het kernmateriaal kan een losse vorm hebben of vervat zijn in een aantal afzonderlijke eenheden.
- D. *Gegevens betreffende een partij* betekent het totale gewicht van ieder element van kernmateriaal en, bij plutonium en uranium, in voorkomend geval, de samenstelling van de isotopen. De boekhoudkundige eenheden zijn:
- grammen aanwezig plutonium;
 - grammen in totaal aanwezig uranium en grammen aanwezig uranium 235 vermeerderd met uranium 233 voor in deze isotopen verrijkt uranium;
 - kilogrammen aanwezig thorium, natuurlijk uranium of verarmd uranium.
- Voor rapportagedoeleinden worden de gewichten van de afzonderlijke componenten van de partij opgeteld, alvorens tot de naastbij gelegen eenheid af te ronden.
- E. *Boekhoudkundige inventaris* van een materiaalbalansgebied betekent de algebraïsche som van de meest recente feitelijke inventaris van het betrokken materiaalbalansgebied en van alle inventariswijzigingen die zich hebben voorgedaan sinds deze feitelijke inventaris werd opgemaakt.
- F. *Correctie* betekent een in boekhoudkundige bescheiden of in een rapport vermelde post ter rectificatie van een vastgestelde fout of ter vermelding van een verbeterde meting van een eerder in de bescheiden of het rapport opgenomen hoeveelheid. Iedere correctie moet de post waarop zij betrekking heeft, aangeven.
- G. *Kilogram effectief* betekent een speciale eenheid die wordt gebruikt bij de toepassing van waarborgen op kernmateriaal. De hoeveelheid uitgedrukt in kilogrammen effectief wordt verkregen door:
- bij plutonium het gewicht in kilogrammen te nemen;
 - bij uranium met een verrijkingsgraad van 0,01 (1 %) en meer, het gewicht in kilogrammen te nemen, vermenigvuldigd met het kwadraat van de verrijkingsgraad;
 - bij uranium met een verrijkingsgraad van minder dan 0,01 (1 %) en meer dan 0,005 (0,5 %), het gewicht in kilogrammen te nemen, vermenigvuldigd met 0,0001;

- d) bij verarmd uranium met een verrijkingsgraad van 0,005 (0,5 %) of minder en bij thorium, het gewicht in kilogrammen te nemen, vermenigvuldigd met 0,00005.

H. *Verrijkingsgraad* betekent de verhouding tussen het totale gewicht aan de isotopen uranium 233 plus uranium 235 en het totaal gewicht van het betrokken uranium.

I. *Installatie* betekent:

- a) een reactor, een kritische installatie, een omzettingsinstallatie, een splijtstoffabriek, een opwerkingsfabriek, een isotopenscheidingsfabriek of een afzonderlijke opslaginstallatie,
- b) elke plaats waar gewoonlijk kernmateriaal in hoeveelheden van meer dan één kilogram effectief wordt gebruikt.

J. *Inventariswijziging* betekent een toe- of afname, uitgedrukt in partijen, van de hoeveelheid kernmateriaal in een materiaalbalansgebied; een dergelijke wijziging doet zich voor in een van de volgende gevallen:

a) Toename:

- i) invoer;
- ii) interne aanvoer: aanvoer binnen de Staten: uit andere materiaalbalansgebieden; uit niet aan waarborgen onderworpen (niet-vreedzame) activiteiten; vanaf het punt waar de toepassing van waarborgen begint;
- iii) productie van kernmateriaal: productie van bijzondere splijtstoffen in een reactor;
- iv) opheffing van vrijstelling: hernieuwde toepassing van waarborgen op kernmateriaal dat daarvan tevoren was vrijgesteld op grond van het gebruik dat van dat materiaal werd gemaakt, dan wel op grond van de hoeveelheid daarvan;

b) Afname:

- i) uitvoer;
- ii) interne verzending: verzending binnen de Staten: naar andere materiaalbalansgebieden of naar niet aan waarborgen onderworpen (niet-vreedzame) activiteiten;
- iii) verliezen aan kernmateriaal: verliezen aan kernmateriaal door omzetting daarvan in ander(e) element(en) of isoto(o)p(en) ten gevolge van kernreacties;
- iv) gemeten afgeschreven materiaal: kernmateriaal waarvan de hoeveelheid is gemeten of op basis van

metingen is geschat, en dat op zodanige wijze is afgevoerd, dat het niet langer bruikbaar is voor nucleair gebruik;

- v) opgeslagen afval: kernmateriaal, gevormd bij het verwerken of bij een bedrijfsongeval, dat voorlopig niet-terugwinbaar wordt geacht maar wordt opgeslagen;
- vi) vrijstelling: vrijstelling van de toepassing van waarborgen op kernmateriaal op grond van het gebruik dat van dat materiaal wordt gemaakt, dan wel op grond van de hoeveelheid daarvan;
- vii) overige verliezen: bijvoorbeeld verlies bij ongevallen (dat wil zeggen een niet-terugwinbaar en onopzettelijk verlies van kernmateriaal tengevolge van een bedrijfsongeval) of diefstal.

K. *Hoofdmeetpunt* betekent een plaats waar kernmateriaal in zodanige vorm aanwezig is dat het kan worden gemeten ten einde de materiaalstroom of inventaris te bepalen. Onder de hoofdmeetpunten vallen derhalve, maar niet uitsluitend, het punt van ingang en van uitgang (met inbegrip van het gemeten afgeschreven materiaal) en opslagplaatsen in materiaalbalansgebieden.

L. *Manjaar inspectie* betekent, in de zin van artikel 80, 300 mandagen inspectie, waarbij een mandag overeenkomt met een dag gedurende welke één inspecteur te allen tijde toegang heeft tot een installatie gedurende in totaal niet meer dan 8 uur.

M. *Materiaalbalansgebied* betekent een gebied binnen of buiten een installatie waar:

- a) de hoeveelheid kernmateriaal bij iedere overbrenging naar of vanuit elk materiaalbalansgebied kan worden vastgesteld;
 - b) de feitelijke inventaris van kernmateriaal in elk materiaalbalansgebied zo nodig kan worden bepaald overeenkomstig nader omschreven procedures,
- opdat de materiaalbalans met het oog op de waarborgen van de Organisatie kan worden opgesteld.

N. *Niet-verantwoord materiaal* betekent het verschil tussen de boekhoudkundige en de feitelijke inventaris.

O. *Kernmateriaal* is elk basismateriaal of bijzondere splijtstof zoals omschreven in artikel XX van het Statuut. De term „basismateriaal” wordt niet uitgelegd als zijnde van toepassing op ertsen of residuen van ertsen. Elk besluit van de

Raad krachtens artikel XX van het Statuut, genomen na het van kracht worden van deze Overeenkomst, en waardoor materialen worden toegevoegd aan die welke als basismaterialen of bijzondere splijtstoffen worden beschouwd, wordt krachtens deze Overeenkomst slechts van kracht na aanvaarding door de Gemeenschap en de Staten.

- P. *Feitelijke inventaris* betekent de som van de – overeenkomstig nader omschreven procedures – gemeten of afgeleide ramingen van de hoeveelheden kernmateriaal in partijen, voorhanden op een gegeven tijdstip binnen een materiaalbalansgebied.
 - Q. *Verschillen tussen verzender en ontvanger* betekent het verschil tussen de hoeveelheid kernmateriaal in een partij als opgegeven door het verzendende materiaalbalansgebied en als gemeten bij het ontvangende materiaalbalansgebied.
 - R. *Basisgegevens* betekent de gegevens welke gedurende de meting of ijking worden opgetekend of worden gebruikt voor de afleiding van empirische relaties, waardoor kernmateriaal wordt geïdentificeerd en de gegevens betreffende de partij worden verschaft. Basisgegevens kunnen bijvoorbeeld omvatten het gewicht van verbindingen, omzettingfactoren ter bepaling van het gewicht van elementen, soortelijk gewicht, de concentratie van elementen, isotopenverhoudingen, verhouding tussen volume en manometerindicatie en de relatie tussen geproduceerd plutonium en opgewekte energie.
 - S. *Strategisch punt* betekent een bij de bestudering van constructiegegevens gekozen plaats waar, onder normale omstandigheden en in combinatie met de gegevens van alle strategische punten te zamen, de gegevens, nodig en voldoende voor de toepassing van de waarborgen, worden verkregen en geverifieerd; onder een strategisch punt kan elke plaats vallen waar hoofdmetingen voor de boekhouding van de materiaalbalans worden verricht en waar maatregelen in het kader van de insluiting en het toezicht worden uitgevoerd.
-

Protocol

Artikel 1

Dit Protocol werkt een aantal bepalingen van de Overeenkomst uit en geeft in het bijzonder nader de voorwaarden en middelen aan volgens welke de samenwerking bij de toepassing van de in de Overeenkomst neergelegde waarborgen op zodanige wijze geschiedt, dat wordt vermeden dat de toepassing van waarborgen door de Gemeenschap onnodig wordt gedoubleerd.

Artikel 2

De Gemeenschap verzamelt op basis van de overeengekomen, aan de Aanvullende Regelingen gehechte, indicatieve vragenlijst de gegevens over installaties en kernmateriaal buiten de installaties die krachtens de Overeenkomst aan de Organisatie moeten worden verstrekt.

Artikel 3

De Organisatie en de Gemeenschap bestuderen gezamenlijk de in artikel 46 onder a) tot en met f) van de Overeenkomst bedoelde constructiegegevens en nemen de resultaten daarvan, voor zover daarover overeenstemming bestaat, in de Aanvullende Regelingen op. De verificatie van de in artikel 48 van de Overeenkomst bedoelde constructiegegevens wordt door de Organisatie in samenwerking met de Gemeenschap uitgevoerd.

Artikel 4

Wanneer de Gemeenschap aan de Organisatie de in artikel 2 van dit Protocol bedoelde gegevens verstrekt, verschafft zij haar tevens gegevens over de inspectiemethodes die zij denkt toe te passen en de volledige voorstellen, met inbegrip van ramingen van de inspectie-inspanning voor routine inspectie-activiteiten, voor opnemingen in de aan de Aanvullende Regelingen te hechten Aanhangsels voor installaties en materiaalbalansgebieden buiten installaties.

Artikel 5

De opstelling van de Aanhangsels bij de Aanvullende Regelingen geschiedt gezamenlijk door de Gemeenschap en de Organisatie.

Artikel 6

De Gemeenschap verzamelt de rapporten van de exploitanten, houdt een centrale boekhouding bij op basis van deze rapporten en gaat over tot de technische en boekhoudkundige controle en analyse van de ontvangen gegevens.

Artikel 7

Na voltooiing van de in artikel 6 van dit Protocol bedoelde taken stelt de Gemeenschap maandelijks rapporten over de inventariswijzigingen op en verstrekt zij deze binnen de in de Aanvullende Regelingen vastgestelde termijnen aan de Organisatie.

Artikel 8

Voorts verstrekt de Gemeenschap aan de Organisatie de materiaalbalansrapporten en de feitelijke inventarislijsten, zulks met een frequentie die afhangt van de in de Aanvullende Regelingen vastgestelde frequentie waarmee de feitelijke inventarissen worden opge maakt.

Artikel 9

Vorm en formaat van de in de artikelen 7 en 8 van dit Protocol bedoelde rapporten, zoals deze in onderling overleg tussen de Organisatie en de Gemeenschap worden vastgesteld, worden in de Aanvullende Regelingen neergelegd.

Artikel 10

De voor het doel van de Overeenkomst uitgevoerde activiteiten van de Gemeenschap en de Organisatie met betrekking tot routine-inspecties, met inbegrip van de in artikel 84 van de Overeenkomst bedoelde inspecties, worden gecoördineerd overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 11 tot en met 23 van dit Protocol.

Artikel 11

Onder voorbehoud van de artikelen 79 en 80 van de Overeenkomst wordt bij de vaststelling van het werkelijke aantal, de intensiteit, de duur, het tijdschema en de wijze van de door de Organisatie bij elke installatie uit te voeren inspecties overeenkomstig het bepaalde in dit Protocol rekening gehouden met de inspectie-inspanning die door de Gemeenschap in het kader van haar multinationalaal waarborgensysteem wordt verricht.

Artikel 12

De inspectie-inspanning krachtens de Overeenkomst wordt voor elke installatie vastgesteld op basis van de in artikel 81 van de Overeenkomst neergelegde criteria. Deze criteria worden toegepast door gebruik te maken van de in de Aanvullende Regelingen neergelegde regels en methoden, die zijn gebruikt voor de berekening van de inspectie-inspanning ten aanzien van bepaalde aan de Aanvullende Regelingen gehechte voorbeelden. Deze regels en methoden worden van tijd tot tijd overeenkomstig artikel 7 van de Overeenkomst opnieuw bezien ten einde rekening te houden met eventuele nieuwe

technologische ontwikkelingen op het gebied van waarborgen en met de opgedane ervaring.

Artikel 13

De inspectie-inspanning, krachtens de Overeenkomst, uitgedrukt in overeengekomen ramingen van de daadwerkelijk uit te voeren inspectie-inspanningen, wordt in de Aanvullende Regelingen neergelegd te zamen met de nodige beschrijvingen van de wijze waarop de verificatie wordt verricht en de doeleinden van inspecties die door de Gemeenschap en de Organisatie dienen te worden uitgevoerd. Deze inspectie-inspanning vormt onder normale bedrijfsomstandigheden en onder de hieronder vermelde voorwaarden de daadwerkelijke maximale inspectie-inspanning krachtens de Overeenkomst bij de installatie:

- a) zolang de in artikel 32 van de Overeenkomst bedoelde gegevens over waarborgen van de Gemeenschap, zoals neergelegd in de Aanvullende Regelingen, geldend zijn;
- b) zolang de gegevens, die overeenkomstig artikel 2 van dit Protocol aan de Organisatie zijn voorgelegd, geldend zijn;
- c) zolang de Gemeenschap de in de artikelen 60 en 61, 63 t/m 65 en 67 t/m 69 van de Overeenkomst bedoelde rapporten blijft overleggen zoals nader in de Aanvullende Regelingen is vastgesteld;
- d) zolang de afspraken met betrekking tot de coördinatie van inspecties, zoals neergelegd in de artikelen 10 t/m 23 van dit Protocol en nader uitgewerkt in de Aanvullende Regelingen, worden uitgevoerd;
- e) zolang de Gemeenschap haar inspectiewerkzaamheden overeenkomstig dit artikel en zoals nader is vastgesteld in de Aanvullende Regelingen bij de installatie verricht.

Artikel 14

- a) Onder voorbehoud van de in artikel 13 van dit Protocol neergelegde voorwaarden worden de inspecties van de Organisatie gelijktijdig met de inspectiewerkzaamheden van de Gemeenschap verricht. Inspecteurs van de Organisatie zijn bij de uitvoering van sommige inspecties van de Gemeenschap aanwezig.
- b) Onder voorbehoud van het bepaalde onder a) komen de inspecteurs van de Organisatie, steeds wanneer de Organisatie de doelstellingen van haar routine-inspecties zoals neergelegd in de Overeenkomst aldus kan verwezenlijken, het bepaalde in de artikelen 74 en 75 van de Overeenkomst na door observatie

van de inspectiewerkzaamheden van de inspecteurs van de Gemeenschap, echter onder voorwaarde dat:

- i) inspectiewerkzaamheden, door inspecteurs van de Organisatie op andere wijze uit te voeren dan door observatie van de inspectiewerkzaamheden van inspecteurs van de Gemeenschap, en waarvan de uitvoering valt te voorzien, in de Aanvullende Regelingen nader worden geregeld;
- ii) inspecteurs van de Organisatie, wanneer zij zulks noodzakelijk en dringend achten, tijdens een inspectie, inspectiewerkzaamheden kunnen uitvoeren op andere wijze dan door observatie van de inspectiewerkzaamheden van de inspecteurs van de Gemeenschap, indien de Organisatie niet op andere wijze de doelstellingen van haar routine-inspecties zou kunnen verwezenlijken en dit niet was te voorzien.

Artikel 15

Het algemene tijdschema en de planning van de door de Gemeenschap uit te voeren inspecties krachtens de Overeenkomst worden door de Gemeenschap in samenwerking met de Organisatie vastgesteld.

Artikel 16

Regelingen met betrekking tot de aanwezigheid van inspecteurs van de Organisatie bij de uitvoering van sommige inspecties van de Gemeenschap worden tevoren door de Organisatie en de Gemeenschap overeengekomen voor elk type installatie en, voor zover noodzakelijk, voor elke installatie.

Artikel 17

Ten einde de Organisatie in staat te stellen om op grond van eisen voor monsterneming voor statistische doeleinden te besluiten of zij bij een bepaalde inspectie van de Gemeenschap aanwezig zal zijn, verstrekt de Gemeenschap de Organisatie tevoren een verklaring betreffende de aantallen, typen en inhoud van de te inspecteren objecten overeenkomstig de gegevens die door de exploitant van de installatie aan de Gemeenschap zijn verstrekt.

Artikel 18

Technische procedures voor elk type installatie in het algemeen en, voor zover noodzakelijk, voor elke installatie afzonderlijk, worden tevoren door de Organisatie en de Gemeenschap overeengekomen, in het bijzonder voor wat betreft:

- a) de bepaling van technieken voor willekeurige keuze van monsters voor statistische doeleinden;
- b) het controleren en identificeren van standaarden.

Artikel 19

De coördinatieregelingen voor elk type installatie, vermeld in de Aanvullende Regelingen, dienen als basis voor de coördinatieregelingen die in elk Aanhangsel betreffende een installatie nader worden vastgesteld.

Artikel 20

De afzonderlijke coördinatiemaatregelen voor onderwerpen die in de Aanhangsels betreffende installaties krachtens artikel 19 van dit Protocol zijn vermeld, worden in onderling overleg tussen de voor dat doel door de Gemeenschap en de Organisatie aangewezen ambtenaren vastgesteld.

Artikel 21

De Gemeenschap legt de Organisatie haar werkdocumenten over van die inspecties waarbij inspecteurs van de Organisatie aanwezig waren, alsmede inspectierapporten van alle andere door de Gemeenschap in het kader van de Overeenkomst uitgevoerde inspecties.

Artikel 22

De voor de Organisatie bestemde monsters van kernmateriaal worden genomen uit dezelfde willekeurig gekozen partijen of objecten als die voor de Gemeenschap en worden gelijktijdig met die voor de Gemeenschap genomen, tenzij het in stand houden van of verlagen tot de laagste in de praktijk mogelijke inspectie-inspanning van de Organisatie het nodig maakt dat de Organisatie zelfstandig monsters neemt zoals van tevoren overeengekomen en nader uitgewerkt in de Aanvullende Regelingen.

Artikel 23

De frequenties waarmede exploitanten van installaties de feitelijke inventarissen dienen op te maken die voor de toepassing van waarborgen dienen te worden geverifieerd, zullen in overeenstemming zijn met die welke als richtlijnen in de Aanvullende Regelingen zijn neergelegd. Indien aanvullende activiteiten krachtens de Overeenkomst met betrekking tot feitelijke inventarissen van wezenlijk belang worden geacht, zullen deze in het krachtens artikel 25 van dit Protocol ingestelde Liaisoncomité worden besproken en overeengekomen alvorens zij ten uitvoer worden gelegd.

Artikel 24

Steeds wanneer de Organisatie de doeleinden van haar inspecties ad hoc, zoals neergelegd in de Overeenkomst, kan verwezenlijken door observatie van de inspectiewerkzaamheden van inspecteurs van de Gemeenschap, doet zij zulks.

Artikel 25

- a) Ter vereenvoudiging van de toepassing van de Overeenkomst en van dit Protocol wordt een Liaisoncomité opgericht, dat is samengesteld uit Vertegenwoordigers van de Gemeenschap en van de Organisatie.
- b) Het Comité komt ten minste éénmaal per jaar bijeen:
 - i) in het bijzonder ter bespreking van de uitvoering van de in dit Protocol bedoelde coördinatieregelingen, met inbegrip van onderling vastgestelde ramingen voor de inspectie-inspanning;
 - ii) ter bestudering van de ontwikkeling van methoden en technieken voor de toepassing van waarborgen;
 - iii) om overleg te plegen over alle vraagstukken die tijdens periodieke vergaderingen, bedoeld onder c), naar dit Comité zijn verwezen.
- c) Het Comité komt regelmatig op lager niveau bijeen, ten einde in het bijzonder en voor zover noodzakelijk de uitvoering van de in dit Protocol bedoelde coördinatieregelingen voor afzonderlijke installaties te bespreken, met inbegrip van de aanpassing, in het licht van de ontwikkelingen op technisch en operationeel gebied, van de in onderling overleg geraamde inspectie-inspanning op grond van wijzigingen in de verwerkte hoeveelheid materiaal, inventaris en bedrijfsprogramma's van installaties en de toepassing van inspectieprocedures bij verschillende soorten werkzaamheden met betrekking tot routine-inspecties, alsmede in het algemeen de eisen van monsterneming voor statistische doeleinden. Vraagstukken die niet kunnen worden geregeld, worden verwezen naar de vergaderingen bedoeld onder b).
- d) Behoudens de gevallen waarin dringende maatregelen krachtens de Overeenkomst nodig mochten blijken, komt het Comité, indien zich problemen voordoen bij de toepassing van artikel 13 van dit Protocol, in het bijzonder indien de Organisatie van mening mocht zijn dat aan de daarin neergelegde voorwaarden niet is voldaan, zo spoedig mogelijk op het gepaste niveau bijeen ten einde de situatie te beoordelen en de te nemen maatregelen te bespreken. Indien voor een probleem geen oplossing kan worden gevonden, kan het Comité passende voorstellen aan de Partijen doen, in het bijzonder met het oog op wijziging van ramingen van de inspectie-inspanning bij werkzaamheden met betrekking tot routine-inspecties.
- e) Het Comité werkt zo nodig voorstellen uit met betrekking tot vraagstukken die de goedkeuring van de Partijen behoeven.

GEDAAN te Brussel in tweevoud, op de vijfde dag van april in het jaar negentienhonderd drieënzeventig in de Engelse en Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

(Voor de ondertekeningen zie blz. 42 e.v. van dit Tractatenblad.)

D. PARLEMENT

De Overeenkomst, met Protocol, behoeft ingevolge artikel 60, tweede lid, van de Grondwet de goedkeuring der Staten-Generaal, alvorens in werking te kunnen treden.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van de Overeenkomst, met Protocol, zullen ingevolge artikel 25, letter a, juncto artikel 26, van de Overeenkomst in werking treden op de dag waarop de Internationale Organisatie voor Atoomenergie van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Staten een schriftelijke kennisgeving heeft ontvangen dat de interne procedures betreffende de inwerkingtreding van de onderhavige Overeenkomst zijn voltooid.

J. GEGEVENS

Van het op 25 maart 1957 te Rome tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom), met bijlagen en Protocol, is de Nederlandse tekst geplaatst in *Trb.* 1957, 92. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1957, 250.

Van het op 26 oktober 1956 te New York tot stand gekomen Statuut van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie, met Bijlage, is de tekst, alsmede de vertaling in het Nederlands, geplaatst in *Trb.* 1957, 50. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1971, 56.

Van het op 1 juli 1968 te Londen/Moskou/Washington tot stand gekomen Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens, naar welk Verdrag onder meer in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, zijn de Engelse en de Franse tekst, alsmede de vertaling in het Nederlands, geplaatst in *Trb.* 1968, 126. Zie ook *Trb.* 1970, 118.

Van het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Handvest der Verenigde Naties, naar welke Organisatie onder meer in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, zijn de tekst en de vertaling in het Nederlands afgedrukt in *Stb.* F 321. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1972, 96.

Van de op 1 juli 1959 te Wenen tot stand gekomen Overeenkomst inzake de voorrechten en immuniteiten van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie, naar welke Overeenkomst in artikel 10 van de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, is de Engelse tekst geplaatst in *Trb.* 1965, 49. Zie ook *Trb.* 1971, 57.

Van het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Statuut van het Internationale Gerechtshof, naar welk Hof in artikel 22 van de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, zijn de Engelse en de Franse tekst, alsmede de vertaling in het Nederlands, geplaatst in *Trb.* 1971, 55.

Uitgegeven de negentiende juli 1973.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. VAN DER STOEL.